

„Az én sátram az én váram!”

MAGYAR CSERKÉSZ

XII. ÉVF. 9. SZÁM.

Ára 50 fillér.

1931. MÁJUS 1.

MAGYAR CSERKÉSZ

A MAGYAR CSERKÉSZSZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

ELŐFIZETÉSI ÁRA EGÉSZ ÉVRE 12 PENGŐ - FÉLÉVRE 6 PENGŐ - NEGYEDÉVRE 3 PENGŐ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, V. KERÜLET, NAGY SÁNDOR-UTCA 6. SZÁM. CSERKÉSZHÁZ

◆ CSERKÉSZFIÚK ÍRÁSAI ◆

Édesanyámnak.

Édesanyámnak régi képe jár elém. —

Az este csendben jött a fák között,
A tiszta ég alatt halkán szaladt a szél,
A kert, a rét már őszebe öltözött.

Édesanyám a kertben ült, a fák alatt,
Levél kezében a nagy fiától.
A nagy fiú . . . most messze jár országokat
És idegenben él, olyan távol.

Édesanyám a kertben ült . . . súgtak a fák,
Fénylettek már az első csillagok . . .
Ó messze nézett el, ahol a fia jár
És szép szemében két könny csillogott.

*

Édesanyám ma este is a kertben ül,
Az én levelem olvassa talán,
. . . Ősz van, hull a levél, a csend ma hegedül . . .
S a kis fia is olyan messze jár.

Szemében könnye csillog és rám gondol.

Szeretnék most halkán elébe lépve,
Míg ős hajára halkán hull az alkony,
Csókkal borítva hullni a kezére.

Ausztria, 1929.

Krémer János.

Cserkészmamák.

De sok mindent jelent a mi számunkra a cserkészmama! A feltettünk állók között övük az első hely, mert ők nem csak a szeretetüket szórják pazar kézzel ránk, hanem sokszor ők gondolkodnak helyettünk is. Míg mi csak tünődünk valami fölött, addig a cserkészmama titkon kitalálva azt, meg is lep vele bennünket. Kirándulásainkra, táborainkra szintén a cserkészmama indít útnak, az a cserkészmama, aki jobban tudja, hogy mi kell a hátizsákba, mint mi. Ha kissé ugyan el is tér az előírástól, azt is csak az ő jó szíve diktálja. Egyszóval a cserkészmama a mi cserkészéletünknek, álmainknak, vágyainknak lendítőkereke; ő a mi legnagyobb támaszunk még akkor is, ha már férfiakká serdültünk. A cserkészmama minden jóságát leírni nem is lehet, mert arra szüknek bizonyulna ez a lap, gyarlónak ez a toll.

Hogy most mégis róluk írok, annak egy drága vecsési cserkészmama megindító tette az oka. Elmondom röviden a kis történetet. Csapafunk Vecsésen volt egy ottani csapat zászlószentelésén. Az ünnepély után kis táncmulatság is volt, amelyen csapatunkból négyen — öregek — ott maradtunk. Éjfélkor akarunk hazamenni és pedig, mivel akkor már vonat nem volt, úgy, hogy Pestszentlőrincig gyalog, onnan pedig villamossal tesszük meg haza az utat. Hanem éjfélkor úgy megeredt a nyári zápor, oly ézengés és mennydörgés kezdődött, hogy a hazamenésre gondolni sem lehetett. Ebben az itéletidőben kénytelenek voltunk céltalanul bolyongani a faluban. Szerencsénkre egy jóakarónk céltalanul bolyongani a faluban. Szerencsénkre egy jóakarónk elvezetett egy házhoz, biztosítva, hogy ott kapunk szállást és

**fájdalmak
ellen!**

Minden
csomagoláson
és tablettán a
Bayer-kereszt
látható.

védelmet, mert abban a házban cserkész lakik. — Bátoratlanul csengettünk be. Egy mama siet elénk s mikor megtudta, hogy milyen helyzetben vagyunk, azonnal kaput nyit s a mi bocsánatkérésünkre még ő vigasztalt bennünket: „nem baj, elférnek mind a négyen; hogy fog örülni a fiam!”

Mi örültünk volna a külső védett folyosónak is, hiszen ide nem eshetett be az eső, de a cserkészmama nem engedett. „Hogy megfázunk, meg beüt a villám, aztán a köpadló nagyon kemény” és már sietett is be a szobába. Rövid idő múlva újra megjelent s beinvitált bennünket is. Kettesével elhelyezett egy-egy szobában. Mi pedig azalatt szégyenkezve és szorongó szívvel láttuk, hogy a családtagok áldozták fel helyeiket, éjnek idején szűkebb helyre húzódva össze, hogy rajtunk idegeneken segítsenek. — Másnap, hétköznapra ébredvén, korán keltünk, mert nekünk még haza is kellett menni és aztán munkába állani. A mi jó cserkészmamánk el sem engedett volna reggeli nélkül. Hálánk ezúton is, innen is hozzá száll.

A cserkész, ahol tud, segít: ez a mi törvényünk. De hol van törvény arra, hogy a cserkészt segíteni kell? És rajtunk mégis igen sokszor segítenek ezek a jószívű cserkészbarátok. Ők a szövetségen kívül álló névtelen cserkészek, mert aki bennünket szeretetébe, bizalmába fogad, az közénk is tartozik, mert érdeklí a mozgalmunk s minket pártol, véd és segít.

Az ilyen gondolkodású emberek rokonlelkek. Az ilyen cserkészmamákban cserkészlelkek él, sokszor talán több, mint akár-melyikünkben.

Varga Nándor
319. sz. cs., ö. cs.

„A cserkész minden cserkészt testvérének tekint!” A magyar cserkész azonban minden magyar embert is testvérének tekint és ezt úgy bizonyítja be, ha munkát ad neki. Ha magyar szövetben jársz, magyar munkásnak adsz kenyeret!

Keresztrejtvény.

Beküldte: Maday Pál 139. cs.-cs. Debrecen.

Vízszintes sorok: 1. Fém. 7. Cselekvő, tevékeny közismert idegen szóval. 11. fakó, gyíte sárga. 11a. Aki mindenkin segít. 13. A kicsi gyermek ilyen. 14. . . . cher ami. 16. Ilyen alkohol is van a kémiában (hibásan írva). 17. Ékezettel szerszám. 18. Ebben kellemes a séta. 20. Ő idegen nyelven. 21. Ilyen kultúra is van a gazdasági életben. 23. Allati lakóhely. 24. Utonútfélen található. 25. . . . kó (magyarul kockázat). 27. Fűszer. 28. Két mássalhangzó. 30. Ugyanaz mint 28. vízszintes. 32. Vízszafelé: állat. 33. „Multság” jazz nyelven. 35. Női név. 37. Nyugateurópai folyó (fonet.). 38. Ez ellen a . . . és társas illem egyként perorál. 39. Szerszám. 40. Tea idegen nyelven. 42. Az após népiesen. 44. „Fogoly”. 47. Jószívú ember teszi. 48. Téli sport. 50. Ezt az ígét tanítják legelőször az elemiben. 51. Gyermekek teszi. 52. Ilyen gép is van a gazdaságban. 55. Az olasz skála egyik hangja. 57. Szerszám. 58. Régi nép. 60. Vissza: kicsinyítő képző. 61. Volt erdélyi fejedelem. 63. A Lithium vegyjele. 64. Konyhában is megtalálod. 65. Munkavégzéshez szükséges. 66. Női becenév. 67. Borfajta. 68. Dió terem rajta. 69. A körív latinul. 70. A modern kultúra legnagyobb vívmánya.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	11				11a		12			
13				14	15		16			
	17		18			19	20			
21	22			23		24		25	26	
27			28		29	30	31		32	
33	34			35	36				37	
	38				39					
40	41			42	43			44	45	46
47			48	49		50			51	
52	53	54		55	56	57		58	59	
	60			61	62			63		
64			64a		65			66		
	67				68					
69								70		

Függőleges sorok: 1. Gyümölcs. 2. Elefántnak van. 4. I. I. S. 5. Híres pasa volt. 6. Ilyen a vádlott. 7. Latin üdvözlés. 8. „Dutyi”. 9. Vízszafelé: ókori folyó neve Kis-Ázsiában, de a görög istenek egyike is. 10. Hegyen . . . 15. K-val egyik állat himje. 18. Gyengébb biliárd játékos kapja az erősebbtől. — 18. Régi hossz mérték. 22. Ilyen eső is van. 26. Mondatot alkot. 28. Eső után ilyen az út. 29. = 47. vízszintes. 31. Ezen nyugszik a híd (kihagyással). 34. „Ecce” magyarul. 35. = 66. vízszintes. 36. Árpád házi királyunk előneve. 37. Ritka franciául fonetikusán. 40. Petőfi vers címe. 41. Férfi név. 43. Ludolf féle szám. 45. „Menyasszony”. 46. Birkózik. 49. Női becenév. 50. = 49. függőleges. 53. A dohány idegen nyelven (magyarul is használják). 54. Hűsítő cukorka ó betűvel. 56. Altatószer. 57. Fazékon van névelővel. 58. Török cím. 59. Éjszaka után . . . (két „r”-rel.) 62. = 47. vízszintes. 64a. Azonos mássalhangzók. 66. Földműves népünk régi neve.

Megfejtési határidő május 20.

A helyes megfejtők között 3 díjat sorsolunk ki.

A „legemlékezetesebb napi jótetem” című dolgozatok eredménye.

A Magyar Cserkész április 1-i száma a III. cserkész-törvény szellemében állítottatott össze. Pályázata is erről szólt: cserkészleleményességre valló legemlékezetesebb napi jótetteiteket akartuk megismerni, látni akartuk, hogy milyen szellem vezérel benneteket akkor, amikor a napi jótetre alkalmakat kerestek és hogy egyáltalában mit tartotok ti jótettnek? — Válaszaitok érdekesek, sokoldalúak, megnyugtatóak voltak! Többnyire nem az amerikai cserkészkönyvekben található jól ismert jótett-lehetőségek sorakoztak itt fel, hanem olyanok, amelyek sokszor a mai szomorú magyar életre vallanak.

Nem sokan pályáztak, pedig egészen bizonyos, hogy erre a kérdésre minden magyar cserkésznek volna bőséges válasza. Csak az a kis lustaság, az ne volna! Pedig a jótettvégzésnél lustaság nem lehet az úr.

Mindegyik dolgozathoz lesz egy-két szavunk. Legyen ez jutalma a becsületes, derék munkát végzetteknek, de elolvasva tanulhat belőle minden cserkész, aki a törvényeket élete alapjául választotta.

Fehér Kálmán 183. sz. Szeged. (Egy megsebesült édesanyának orvosi kezébe juttatása, gyermekéről való gondoskodás, ezáltal egy másik család boldogságának a megteremtése is.) Cselekedeted világos, biztos megfontoltságra vall. Sokoldalú, körültekintő, türelmes munkád meghozta a sikert. De az eredmény túlszárnyalja a te egyszerű jócselekedetedet: a jó Isten ujjai is belenyúlt az élet két kis tragédiájába. — Te pedig hozzájutottál az első díjhoz, az események ügyes, rövid és mégis a maga egészében tragikusan és nagyszerűen kidomborodó leírása által. (10.— P.)

Pápay Sándor 117. sz. Ujpest. (Egy kis árva, rongyos, fázó gyermeket — anélkül, hogy az csak egy szóval is kérte volna — megszánkázott egész délután.) Ugy-e, milyen könnyű ma — neked semmi megterheltségbe nem került — boldogságot lopni egy kis gyermek könnyes szemébe. Egy délutánra igazi gyermekké tetted őt, széppé, gazdaggá varázsoltad vissza számára az életet. Tiéd a második díj. (6.— P.)

Másik jótettednél (felajánlkozott kis házi szolgálatra önként) nem szabad elfelejtened, hogy ami talán kötelesség, az még nem jócselekedet is.

Jäger Pál 70. sz. Magyaróvár. (I. Harmadik osztályos gimnazista korában kimentett egy gyermeket a folyóból.) Derék, bátor cselekedet volt. (II. Egy szegény, éhes öreg kubikusnak pár filléren megszerezte azt a falatot, amit az a legjobban sóvárgott, de megvenni nem tudott.) Erre vártam. Apró, alig észrevehető helyen segíteni valami csekélységgel, amiért nem várhatunk jutalmat. A segítség egyik lényege: észrevenni, hol van egy fájo seb, hol van egy könnyes arc, amely nem kiabál és nem követelődzik, de akinek szüksége van valamire s ezt a valamit mi könnyen oda tudjuk nyújtani. A harmadik díj nyertese.

Még a kitünő munkák közé soroztunk négyet: „C. d. g. Alba” Szeged. (Egy kutyának két hátsó lábát levágta a villamos. A nyöszörgő állatot visszatette a sinekre s a következő villamos egy pillanat alatt végzett vele.) Szörnyű volt és mégis többet ért minden segítségnél, mert ez volt maga a segítség. Borzalmas, de ilyen az élet.

Szili Máté 183. sz. Szeged. (Tűzet jelzett és gondoskodott a sötét, sáros út megvilágításáról, mikor a tűzoltóautók elakadtak.) Nem a tűzoltók értesítése volt a lényeg, hiszen ez megint csak kötelesség, hanem egy találmány cselekedettel megelőzve a tűzoltókat is, ki tudja hány embernek a munkáját, pénzét megtette meg. A te eseted mutatja, hogy miért jó mindent megfigyelni; sohasem tudhatjuk, mikor, minek vesszük hasznát?

M. Szekeres Ferenc. (Egy menekült székely katonát látott el.)

Ügyes, jó leírás, látszik, hogy van készséged a tollforgatáshoz. Ha tényleg így történt az eset, jól tetted. Jó cselekedetnél csak a szived parancsának engedelmessédj.

Iffj. Hegedüs János 668. sz. Pécs. (Inkognitóban a cserkészet propagálója volt, miközben egyszer egy kis gyermeket szórakoztatott el meséivel, egyszer pedig egy szegény árusasszony-nak volt segítségére.) Jöcselekedetnél a lélek mindig talál bizonyos megnyugvást s ez olyan jól esik. Nagyszerű tett: hívőket toborozni a magyar cserkészetnek. De legyen is folytatása. És másnál is.

Dicséretre méltónak tartjuk még a következők dolgozatait: *Jász István*, Jászberény. Jól mondd: biztosan végeztél nagyobb jótettet, de ez maradt meg legjobban a lelkedben, mert a jóllakott kis gyermek hálás pillantását sohasem fogod tudni elfelejteni.

Keller Balázs Budapest. (Vak átvezetése.) Látszik, hogy a te lelkedben is nyomot hagyott ez az apró kis szolgálat. Ugye, milyen boldog voltál utána? Leírásod nagyon gondos, jó munka.

Szabó István Miskolc. (Két elsősegélynyújtási eset.) Szép és áldásos volt a munkád. De részben mintha ez kötelességszerű is lett volna. Nem?

Losonczy Dániel 758. sz. Miskolc. Kedves segítségi mód egy kisfiúhoz viszonyítva: édesanyja helyett kora reggel kitisztítani az összes cipőket.

Schüller Ferenc 309. cs. Bpest. (Fahordásban segített.) Szép a legegyszerűbb cselekedet is, ha igaz szívből fakad.

Az egyetlen *örsi jótett* leírását a 264. sz. Hunyadi János-cs.-cs. egyik örsé nevében *Hornung Béla* küldte be. (Segítség autószerencsétlenségéknél.) Ez a te példád azt mutatja, hogy csak a nyugodt megfontoltság, biztos, célszerű, megfontolt cselekedetek tudják a legnagyobb segítséget nyújtani nagyobb bajok esetén, különösen ha több emberrel végezzük a segítséget.

◆◆◆ APRÓ HÍREK ◆◆◆

Anyák napjára.

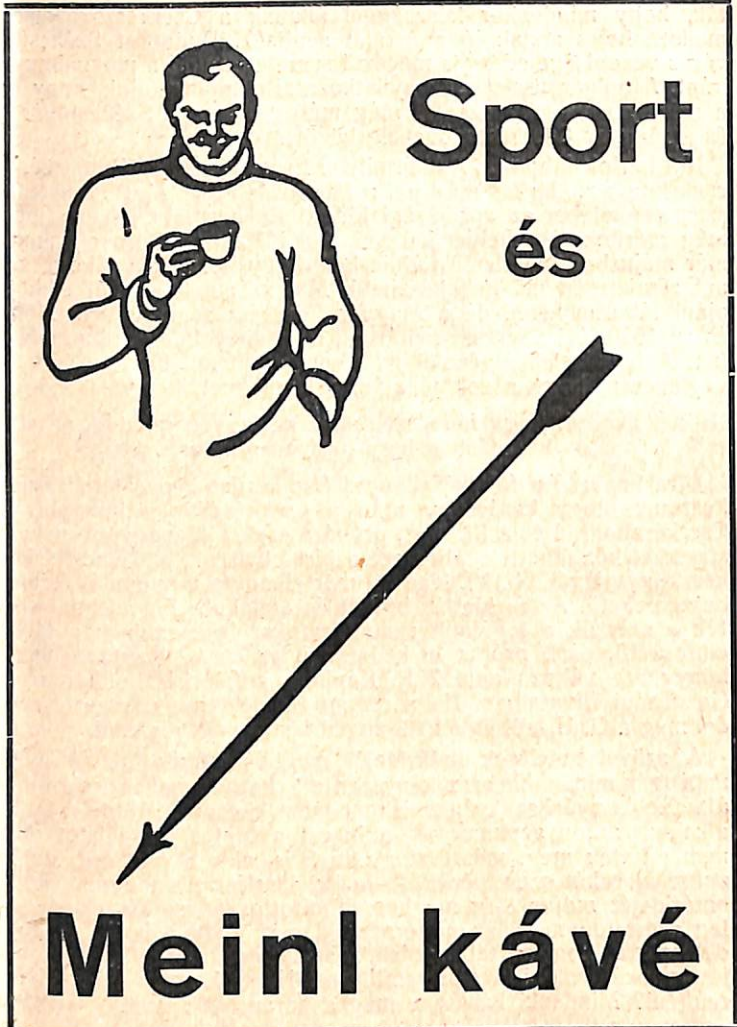
Azt mondják, Amerikából származik az a szép gondolat, hogy az esztendő egy napját az anyák tisztelőjére szenteljük, hogy legyen egy nap, amely a hétköznapi egyöntettségéből kiemelkedve az ő nevüket hirdesse, amely egyedül és teljesen az övék legyen. Azóta — néhány éve — ez az eszme elterjedt az egész világon. Európa majdnem minden államában május második vasárnapját ennek a gondolatnak a szolgálatába állítják. Ebben az évben május 10-e az Anyák-napja.

Nem azért vetődött fel és valósult meg ez az eszme, mintha az amerikai emberek lelkében nem élne éppen olyan megdöntöhetetlen erővel a mélységes tisztelő az édesanyák iránt, nem is azért, mintha e nélkül nem tudnók leróni az irántuk való gyermeki hálánkat, nem is azon célból, mintha ezáltal mintegy egy csapásra eleget tettünk volna az édesanyáink iránt való minden kötelezettségünknek — hiszen ez lehetetlen is —, hanem azért tudott életerőre kapni az Anyák napjának a gondolata, hogy így legyen legalább egy nap minden évben, amikor együtt beszélhetünk örölk, amikor minden ember figyelmét, szeretetét öreájuk fordítjuk, amikor a vasárnapi templomi áhítatosságban még szorosabban fűzzük az ő nevüket az imádságunkba. Kell ez azért, hogy legyen egy nap, amikor mindnyájan *tudatosan* gondolunk reájuk.

Milyen szép is az, hogy legalább egy nap van minden esztendőben, amikor minden-minden ember szívét ugyanaz az érzés, ugyanaz az áhítat tölti el: az édesanya iránti mélységes, hálás tisztelő.

Ünnepnapja kell hogy legyen ez a nap minden gyermeknek, minden embernek. Ünnepnap, amelyen az édesanyát ünneplik, amikor jobban a szívükbe vesik ezt a drága parancsot: tiszteld, szeresd, áldd az édesanyát!

Minálunk még nem terjedt el ennek a napnak a gondolata anynyira, mint azt külföldön sok helyütt látjuk. Hazánkban az eszme első propagálói között voltunk mi is, magyar cserkészek. Járjunk elő jó példával ezután is. Rendezze meg minden csapat ebben az évben az Anyák napját május 10-én. Vagy egy csapatgyűlés keretében szenteljünk nekik egy rövidke órát, vagy a rendezendő csapatünnepélyünket, fogadalomtételi ünnepélyünket állítsuk ennek az eszmének a szolgálatába, vagy pedig, ha akkor éppen ragyogó tavaszi vasárnapra virradunk, rendezetek egy kirándulást valamelyik szép közeli helyre, s oda hívjátok meg szüleiteket. Ott azután egy kis műsor keretében egységesen

Sport
és
Meinl kávé

adózhattok a legkedvesebbnek, az édesanyának. Otthon pedig ki-ki a maga lelke indítására hajoljon le arra az áldott kézre és köszönje meg egy forró csóokban mindazt, amit szóval nem lehet elmondani. Akinek pedig ezt megtenni a sorstól már nem adatott meg, az menjen ki csendesen a temetőbe s helyezzen arra a síra egy szál virágot. Az ő árva könnye legyen tanúsága örökké tartó fiúi hálájának.

Szeretnők hinni, hogy az idei Anyák napján harmincezer fiú fog bekapcsolódni szerte az országban a mindnyájunk közös örömmünepébe. Örömmel vennők és közölnénk le minden híradásokat, műsorokat, terveteket, amely erre vonatkozik. Bizunk benne, hogy erre a magyar cserkészeket nem kell külön biztatni.

Kölcsönsátor akció. Mivel közeledik a táborozások ideje, figyelemztetjük a csapatokat, hogy kölcsönsátor-igényeiket idejében jelentsék be a Magyar Cserkészsövetségnek (Vezetőtiszti Testület). Sátorkölsönzés az idén is lesz, de ismerte a nagy igényléseket, ajánljuk mindenkinek, hogy mielőbb jelentkezzen kölcsönsátorért. A kölcsönzés feltételeit részletesen megtaláljátok a Vezetők Lapjában.

A távjeladókulcsot a Cserkészbolt kiküldötte az összes azt igénylő csapatoknak. Azokban a városokban, ahol a Boltnak le-rakata van, ott a bizományosoknál vehető át. Bizonyára mindenki örömmel fedezte fel azokat az *árleszállításokat*, amelyek a belső Japán található árjegyzéken húzódnak meg. A Bolt 20 fillér bélyeg ellenében (vagy *indokolt* késedelem esetén anélkül is) rendelkezésre tart még néhány száz darabot.

A Magyar Cserkészsövetség tisztelgése Budapest polgármestereinél. Budapest Székesfőváros új vezetőségénél, a polgármester uraknál, a Magyar Cserkészsövetség is megjelent, hogy megválasztásuk alkalmából köszöntse a Székesfőváros legfőbb vezetőit. A Cserkészsövetség küldöttsége tisztelgett Ripka Ferenc főpolgármesternél, dr. Sipócz Jenő polgármesternél, dr. Borvendég Ferenc és Lieber Endre alpolgármestereknél. A Székesfőváros vezetői egytől-egyig a legnagyobb szíveséggel és szeretettel fogadták a Cserkészsövetség tisztelgését s hangsúlyoz-

Az Országos Magyar Dalosszövetség f. é. május 3-án (vasárnap) d. e. 11 órai kezdettel Budapesten, a BESzKÁRT sportpályán 2000 dalosból álló karral hangversenyt rendez. Erre az összes cserkészalakulatokat tisztelettel meghívja, azzal a kérréssel, hogy lehetőleg családtagjaikkal minél nagyobb számban jelenjenek meg. A népdalhangversenyre belépődij nincs!

ták, hogy mindenkor készséggel állanak a Cserkészsövetség mellett, hogy annak jó munkáját segítsék. Budapest Székesfőváros vezetősége eddig is megértő szeretettel volt a mozgalmunk iránt. A polgármester urak nyilatkozatai alapján tudjuk, hogy ez a szívélyes viszony ezentúl még mélyebb lesz a Székesfőváros és a Magyar Cserkészsövetség között.

Hol fogtok táborozni? Akármilyen hosszú is ez a télutó, mégis csak kitavasodik lassan s jön a táborozás ideje. Meg ne téveszsen benneteket az áprilisi hideg! Ez nem azt jelenti, hogy még ráérünk táborhelyet keresni. Aki jól akar táborozni, annak már májusban feltétlenül tudnia kell, hogy hol lesz a tábora, sőt azt részletesen elő kell készíteni. Mai számunkban két cikk is ajánl táborhelyeket, de a Magyar Cserkész régi évfolyamaiban és az 1929. évi Cserkésznaplóban is találtok bőven táborhelyeket. A legközelebbi vezetői gyűlésen feltétlenül határozzátok el véglegesen, hogy a sok jó ajánlás közül melyiket választjátok.

Ha azt akarod, hogy táborozás alatt ne legyen gondod, az előkészítésben légy nagyon gondos.

Ujra kapható a Cserkészkönyv! Szomorúan tapasztalták cserkészeink, hogy karácsony után a Cserkészkönyv kifogyott a Cserkészboltból és a III. oszt. próbára csak a legnagyobb nehézségekkel készülhettek. Mire ezt a hírt olvassuk, a Temesi Cserkészkönyv legújabb, VI. kiadása már elhagyta a nyomdát és újra beszerezhető. Az új kiadás bővült és átalakult. Figyelembe vették a szerzők a legújabb szabályzatokat is és akinek a tábor előtt a III. oszt. próbát le kell tenni, az sietve szerezze be. A könyv ára változatlanul 2 P. Kapható a Cserkészboltban és a Gazdasági Hivatalban. Ha a csapat tíz példányt egyszerre rendel meg a G. H.-tól, úgy 10% engedményben is részesül.

A szövetség határidejét meghosszabbítottuk. A nyári napsgár mindenkit arra kényszerített, hogy ruhakészletét újból átnézzék és nyári szükségleteit már most kielégítse. Hogy a G. H. alkalmat adjon azoknak, — akik ezt a fontos vizsgálatot még nem ejtették meg, másrészt azoknak is, akik a pünkösdi ünnepekre új ruhát szeretnének, — a bevásárlásra, a megrendelések határidejét május 8-ig meghosszabbította. A cserkészeknek főleg azért fontos ez az új terminus, mert újabb két hét áll rendelkezésre, hogy a táborozáshoz szükséges részvételi díjat saját munkájával ki-ki előteremthesse. Hogy hogyan lehet előteremteni? Mindenki kérdezze meg a parancsnok urat.

Csak a táborban látszik meg, hogy mit ér a csapatod.

Sátorakció. A jó táborelőkészítésnél nagyon fontos, hogy minden idejében gondoljunk. Az elmúlt esztendő tapasztalatai azt bizonyítják, hogy a csapatok sátor szükségleteiket rendszeresen a legutolsó pillanatban akarják kielégíteni és az összetörődött munka következtében azután csak elkésve juthatnak sátorhoz. Így vagy a táborozás ideje tolódik ki, vagy egyáltalán nem tudnak táborba menni, — de előfordult már az is, hogy valamelyik csapat két napot sátor nélkül a szabad ég alatt töltött. Ezért a legközelebbi parancsnoksági értekezlet feltétlenül tárgyalja meg a sátorkérdést és amennyiben a csapatnak módja van rá, már most tegye meg rendelését, hogy idejében kézhezkapja a sátrakat. Ha megfelelő idő áll rendelkezésre, a gyár is gondosabban tudja elkészíteni, a csomagolás is precízebb és így nincs a csapat kitéve annak, hogy az utolsó pillanatban esetleg tört rudakat kell kicserélni. A sátorakció részletes feltételeit a csapat-hoz küldött körlevélben közölte a Gazdasági Hivatal.

Repülőgépmo-vel-nyer-ny Budapest. A Magyar Aero Szövetség május 31-én, reggel 7 órakor versenyt rendez repülőgépmo-velek számára a kiserakosi gyakorlóterén (az Üllői-út mentén). A versenyre nevezhetők: sikló repülő-mo-velek (legkisebb súly 60 gramm), gummi-mo-veles repülő-mo-velek és egyéb mo-veles repülő-mo-velek, de mindhárom csoportba csupán olyan gépek, melyek távolsága szárnyvégtől szárnyvégtől legalább 60 cm. A nevezés határideje: 1931 május 23, délután 6 óra. Nevezéseket csupán hivatalos nevezési űrlapokon lehet beküldeni, nevezési díj gépenként 20 fillér. Az űrlapok kaphatók a Szövetség Lónyay-utca 17, fsz. 2. szám alatti irodájában, ugyanott részletes felvilágosítást is nyerhetnek a versenyen résztvenni szándékozók.

A cserkészélet csúcspontja a táborozás.

Harc a tilos területek felszabadításáért. A magyar törvényho- zás már régóta készül az oly forrón várt turistatörvény megal- kotására. Ettől reméli a magyar cserkészek és turisták hatalmas gárdája a csonkaország legszebb vidékeit borító „tilos területek” felszabadítását is. Laptársunk, a „Turisták Lapja” egész áprilisi számát ennek az igen fontos kérdésnek szenteli: közli az illeté- kesek nyilatkozatait és fényképekben mutatja be azt a rengeteg szépséget, amely ma még zárva áll a kiránduló előtt. Reméljük, hogy ezt a kérdést most már végrevalahára rendezik és nem ma- rad meg a mai fonák helyzet, amely miatt pl. az egyik miskolci cserkészcsapat csak külön, nehezen megszerezhető, pecsétes en- gedéllyel látogathatja meg azt a hegycsúcsot, amelyről a csapa- tot elnevezték.

(K. L.)

Egy a sok közül. A minap a sok-sok levél közt, mely időről- időre odasorakozik a szerkesztőségi asztalra, találtuk a követ- kezőt. Tekintettel arra, hogy tartalma „közérdekű”, szívesen közöljük:

Kedves Kálmán Bácsi!

Karácsonykor a Nagypám Jézuskájától három szép belga óriás nyulat kaptam.

Már nagyon elszaporodtak s így olcsó áron tudnék adni más cserkésztestvéreimnek belga nyulakat.

Ezért nagyon szívesen kérem, tessék szíves lenni a Magyar Cser- készben meghirdetni.

Címem: Gencsy Tibor III. o. t. (a nagykálói Uhu cs.-cs. próba- idős cserkésze). Nyirmihálydi, Szabolcs m.

Előre is igenszében köszöni s kíván

Nyirmihálydi, 1931. április hó 23.

jó munkát

Gencsy Tibor
próbaidős cserkész.

Svájci mozgótáborozáshoz (Zürich—Luzern—Interlaken) mintegy két heti időtartamra keresnek még néhány résztvevőt. Indulás július 26-án, költség kb. 150 P. Részletesebb tájékozta- tásokat nyújt Bárdos Sándor cs.-tiszt (Budapest, VII., Hársfa-u. 12. I. 5).

Felhívjuk olvasóink figyelmét **Keller János** cserkésztestvérünk fényképészeti műtermére, **II., Margit-körút 87.**, ahol elsőrendű fényképek készülnek a legszolidabb áron. (Cserkészeknek 30% kedvezmény!)

Amatőr képek különös gonddal készülnek.

Szerezd meg Sándor Dénes: „Muzsikál a tábor” című verses- könyvét, melyet a Cserkészbolt árusít 1 P-s áron. Hangulatos, cserkész-szellemben megírt, gyönyörű versek, melyeket előadá- sokon és ünnepélyeken nagyszerűen fel lehet használni.

Van már új kiadású Cserkészkönyved?

v. Májerszky Róbert építészeti jellegű aquarell kiállítása f. hó 18-án d. e. 11 órakor nyílt meg a Magyar Mérnök- és Építész- Egylet helyiségeiben (IV., Reáltanoda-utca 13—15). A kiállítás az érdeklődő közönség részére május hó 3-ig naponta d. e. 11 órától d. u. 3-ig van nyitva.

Munkánélküli (budapesti!!) fényképészegéd jelentkezzék a Vezetőtiszti Testületnél.

Van-e már tábo-helyetek?

Játéktanfolyam. Az Országos Testnevelési Tanács előterjesz- tésére a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úr rende- lésre a Testnevelési Főiskola játékdélután vezető tanárok és ta- nárnők, ifjúsági vezetők, internátusi felügyelők és cserkészítettek részére f. é. július hó 2-től 9-ig játéktanfolyamot rendez, ame- lyen 20 férfi és 20 női hallgató vehet részt.

Az elméleti előadásokat közösen, a gyakorlati órákat külön fogjuk megtartani.

A tanfolyam anyagát képezi: elméleti rész: A játék elmélete és pedagógiája. Egészségtan és elsősegélynyújtás. Gyakorlati rész: gimnasztika, játék 4—10 és 10—18 évesek részére.

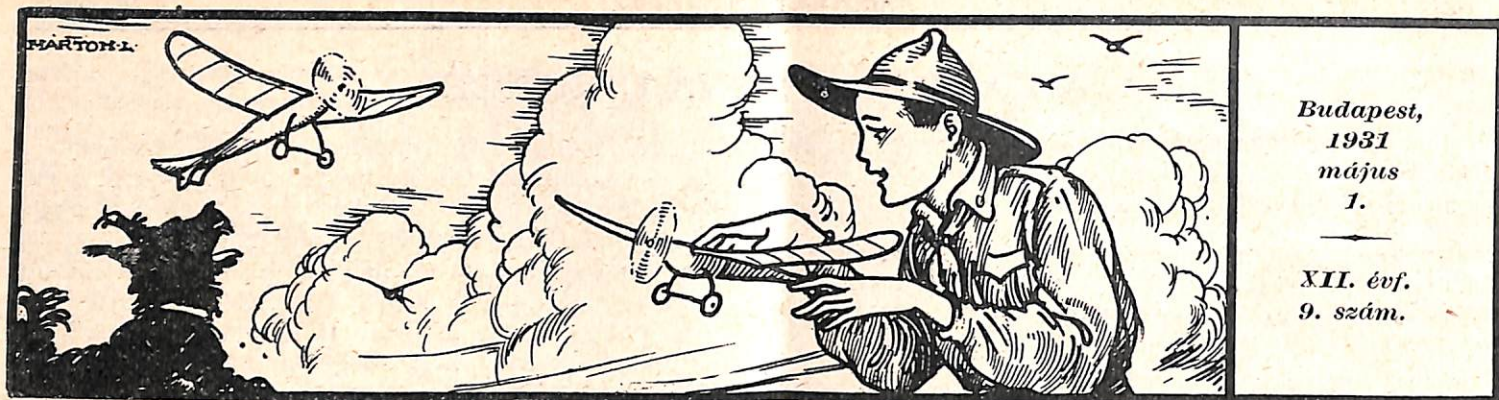
A tanfolyam díjmentes. A résztvevők a Testnevelési Főiskolán kedvezményes szállást és ellátást élvezhetnek. (Fehérműhasz- nálat összesen 1 P, lakás, világítás napi 40 fillér, ellátás napi háromszori étkezéssel napi 2 P.)

Azok, akik a tanfolyamon résztvenni óhajtanak, legkésőbb f. é. június hó 10-ig írásban jelentkezzenek a Főiskola igazgató- ságánál (Budapest, I., Győri-út 13) annak feltüntetésével, hogy a bentlakásra és ellátási kedvezményre igényt tartanak-e.

A napi jött a cserkészlevelezőlapon. Az Országos Intéző- bizottság legutóbbi ülésén dr. Molnár Frigyes azt az indítványt terjesztette az O. I. B. elé, hogy a Magyar Cserkészsövetség minden szerve levélpapírjaira és levelezőlapjaira nyomasson egy- egy olyan mondatot, amely szüntelenül figyelmezteti a cserkészt arra, hogy kötelessége mindennap jót tenni. A napi jött ilyen irányú propagandáját, ha nem is tette kötelezővé az O. I. B., de minden cserkészközületnek melegen ajánlja figyelmébe. Na- de minden jó volna, hogyha ezután minden cserkész levélén, levelező- lapján ott állna egy-egy ilyenféle mondat: „Nem felejtetted el a napi jöttet?” — „Tettél már ma valami jót?” — „Egy évben 365 napi jöttet!” — „Mindennap legalább egy jöttet!”

Szájharmonika vezetői tanfolyam. A szájharmonika tanítás terén elért nagyszerű eredmények arra ösztönözték a szájhar- monika tanítással foglalkozó kitűnő német szakembert, hogy cser- készvezetők részére is nyisson hasonló tanfolyamot. Ezúton is kérjük azokat a cserkészvezetőket, akik a szájharmonika művészi kezelését meg akarják tanulni, hogy ezen szándékukat május 8-ig a Magyar Cserkészsövetség gazdasági hivatalában jelent- sék be. Az első óra május 11-én d. u. 6 órakor lesz a Cserkész- házban. A tanfolyamot melegen ajánljuk cserkészvezetők figyel- mébe.

Nincs jó tábor előkészítés nélkül.

Budapest,
1931
május
1.

XII. évf.
9. szám.

MAGYAR CSERKÉSZ

„HADNAGY ÚR! ADJA ÁT A KORMÁNYT!”

Az elmúlt hetek egyik verőfényes napján startolt először az angol hadsereg új hidroplánja. A gépen tizegynéhány katonatiszt foglalt helyet, köztük a plymouthi repülőtelep parancsnoka is.

A pilótahadnagy rákapcsolta a gázt s az angol tengerészet óriásrepülőgépe könnyedén emelkedett a levegőbe. Végre sikerült az angol nemzetnek is olyan gépet gyártani, mely felveszi a versenyt a híres német óriásgépekkel! . . .

A másnapi napilapok címlapján megdöbbenő dolgokat olvasott az ember: „Lezuhant Anglia legnagyobb repülőgépe!” „Hét tiszt azonnal meghalt”. „Az óriás-gép első és utolsó útja?” „Mi okozta a katasztrófát?” A hadügyminisztérium szigorú vizsgálatot indít!”

Megindult a vizsgálat!

S az eredményről jelentést tettek az angol parlamentben.

A szerencsétlenséget az okozta, hogy a gép hadnagy-pilótájától a gépen ülő repülőparancsnok a kormányzást erőszakkal akarta átvenni.

A hadügyi államtitkár bejelentette, hogy a baleset tanulságaiból kifolyólag olyan módon változtatják meg az angol hadsereg szolgálati szabályzatát, hogy hasonló baleset a jövőben ne fordulhasson elő.

Az angol hadsereg levonta a baleset tanulságait! Vonjuk le mi, cserkész is!

Mi is vezetők vagyunk vagy vezetni fogunk! Minket is elfog a vágyakozás olyan ügyekben átvenni a kormányt, melyekhez más jobban ért. Mi is azt hisszük — mert sok dologról általános áttekintésünk van —, hogy egyes részletekben is többet tudunk, mint a szakemberek. Mi is hajlandók vagyunk cserkészrangunkból vagy cserkészéveink számából olyan tapasztalatokat leszűrni,

melynek következtében könnyen kimondjuk a végzetes mondatot: „Adja át a kormányt!”

Meg kell becsülni a szakembereket, mert ők értenek igazán a dolgokhoz! Ez az angol repülő baleset első tanulsága.

De van még egyéb is! A mi életünkben is hányszor nem adunk igazat valakinek, mert fiatal. Milyen sokszor vágtuk oda vitatkozás hevében: „Te akkor még pólyában feküdtél, mikor én már . . .” „Ezt gyerekek nem értik!” „Jelentkezz újra, majd ha felnőtte!”

A fecske kisebb, mint a varjú, mégis az repül jobban! A második tanulság tehát: „Mindenkít érteke, nem pedig életkora szerint kell megbecsülni!”

Azonban ez még mind nem elég! Az angol repülőgépet a levegőbe benzin, a halálba azonban hiúság hajította! Azt mindenki tudja, hogy autogarázsban nem szabad tüzet gyújtani, mert felrobban a benzin. Arról azonban kevesen tudnak, hogy a hiúság milyen bajokat szokott okozni. Pedig mennyivel több helyen található meg! S lángalobbanását mégcsak a levegő hőmérséklete sem befolyásolja! A hét angol tiszt halálát nem benzinrobbanás, konstrukciós hiba, vagy a pilóta tévedése okozta, hanem egyes-egyedül az emberekre leselkedő, s a szerénységgel állandóan élet-halálharcban álló hiúság. Legyen mindenki szerény; *minél magasabban van, annál inkább!*

S ez a szerénység titka mindennek! S a cserkész legjobb barátja! Jegyezd meg jól a borzalmas baleset tanulságait: ha jó szakember akarsz lenni, légy szerény, mert így tökéletesedhetsz csak igazán;

ha fiatal vagy, légy szerény, s mindenki szeretni fog; ha vezető vagy, légy szerény, mindenki megbecsül.

Gádori.

ANYÁM SZÍVE.

Anyám szíve ezüst harang,
Mesés harang,
Hangja, ez a tiszta hang,
Ugy száll, mint hófehér galamb,
Szelíd galamb.

Anyám szíve szirmos virág,
Szagos virág.
Bimbajának csókot ad:
Csókosan hinti illatát,
Jó illatát.

Anyám szíve a nagy minden,
Csodás minden.
Ezen kívül másom nincsen,
Anyám szíve legfőbb kincsem,
Örök kincsem.

Bethlen Iván.

A ZALA-CSATORNA ÚJ RÉSZE.

Talán tíz éve annak, amikor július közepén három bárka kötött ki Zalaszentgróton a malom alatt, majd nagynehezen feleveztek Tüskeszentpéterig. Itt azonban

A Zala régi medre.

már partra kerültek a faalkotmányok. Másnap az egyik malmi kocsi a Keszler-malomból elluvarozta a három csónakot a Rábához, Rum községbe. Négy éve visszakaptuk a kölcsönt. A Dunáról a Rábára eveztek a bátor cserkészek, de azután Rumnál, kifogyva a vízből, türelemből egyaránt, kocsiszerrel kerültek a Zalának és Zalaszentgrótról, kisebb csónakkal Zalabérből elindulva a Zalán, Balatonon, Sión, Sárvíz-csatornán át a Dunára jutottak.

Azóta fellendült a forgalom. Sokszor egész cserkészarajok verik fel a Zalát, mert pompás türelempróba felvezetni rajta. Régente sok baj volt, de most már elkészült a Zala-csatorna Tüskeszentpéterig, a Keszler-malomig. A térképeken még mindig csak a kanyargós Zala van rajta, meanderezik, kanyarog a kis folyó, pedig egyenesre vágta már a mérnöki tudomány. Igaz, ennek a 40 km-es csatornának 100 év kellett, amíg egyenesbe hozták.

Megcsönkítottságunkban rászorultunk a Zalára is, mert nem a miénk a Vág, a Garam, a Maros stb. gyönyörű viziútja. Aki a romantikát, a küzdelmet szereti, a türelmét próbára akarja tenni, az válassza Dunántúl végighajózását a Dunán, Rábán, Zalán, Balatonon, stb. keresztül, vagy az ellenkező irányt. Mindenütt elmegy a csónak, csak Tüskeszentpéternél kell kiszállni a malom alatt. Aki szereti a régi indiánok csónakos életét végigélni, az még Zalabérig is felmehet, mert itt még megvan a régi meder a maga eredeti érintetlenségében. Zalabérből azonban már „szárazra” kerülünk, kocsit kell fogadnunk, hogy elvigyen bennünket Rumba.

Kocsit legelőbb Tüskeszentpéterben kaphatunk, ahol a Keszler-malom tulajdonosa a cserkészek érdekében megengedett 2—3 fuvarossal és azok bármikor elszállítják a csónakokat. Ugyancsak ételmezésről, szállásról is gondoskodik.

Ha Zalaszentgróton maradunk, ott a község főjegyzője vagy a Sportegylet elnöke bármikor rendelkezésére állnak a cserkészeknek.

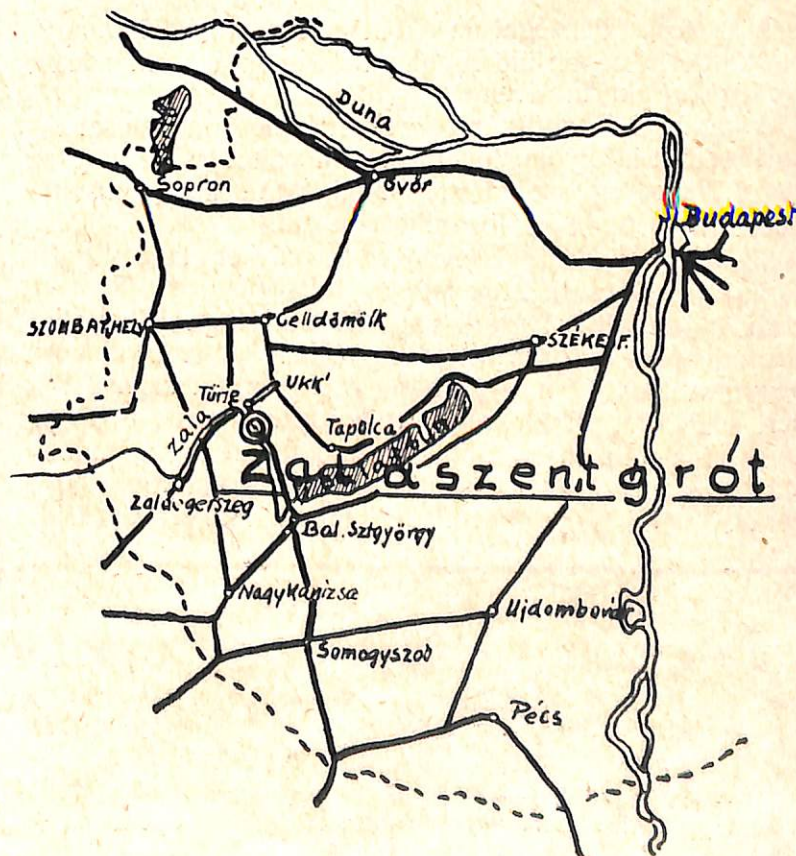
De hát érdemes-e eljönni erre a vidékre egy cserkészeknek?! Talán igen. Zalaszentgrót kedvező központja a vidéknek, ahonnan sok egynapos kirándulást tehetünk: Zalaegerszeg, Göcsej, Rezi, Tátika, Sümeg, Csabrendek, Somlyó, stb. De maga a vidék is sok tanulságot nyújt. A

völgy Zalabér—Tüskeszentpéter—Türjénél kezdődik. A völgyet ugyanis keletről és nyugatról is egy-egy dombvonulat kíséri. A nyugati Zalabérből kezdődik és Somogyban simul el. Tüskeszentpéter, Zalaszentgrót a völgy közepén fekszenek. Zalabér helyére teszik a történetirők „Salapiguin“-t a frank királyok idejéből. Zalaszentgrót helyén pedig a római Mogentiona nyomait is keresték. De nem tudták eldönteni, hogy Mogentiona Fenék (Keszthelytől délre) vagy Szentgróttal azonos-e?

A völgy északi részén hatalmas kavicsstakaró terült el. Anyaga az Alpokból származik. A Zalát kísérő terraszonokon is pannóniai homokot, kavicsot és löszöt találunk. Régente sok volt az erdő. A kavicsos területeken a tölgy- és bükk, a Zala mentén, a mocsaras árterületen égerfa, fűzfa, nyárfa, szilfa vegyes erdők. A földrajzi környezet reányomta bélyegét, az ittlakókra, az eszközök, házak fából készültek. A milleniumra az egyik fűrő-faragó, barkácsoló ember (Kosár Jánosnak hívták), nemcsak láncot csinált egy darab fából, hanem még kerékpárt is. Boldogult Hermann Ottó felvitte a kiállításra.

De másért is érdemes itt körülnézni. Dunántúl a kis falvak hazája. Talán sehol sem látszik ez olyan jól, mint éppen Zalaszentgrót vidékén. Nemcsak a harangszó, hanem még a kakaskukorékolás is elhallatszik a harmadik faluba. Zalaszentgrót területe 1289 kat. hold, mellette Aranyodnak 933, Tüskeszentpéternek 765 kat. hold nagyságú a határa. Egyik a másiktól 5—20 percre van. Tüskeszentpéter határa benyúlik Zalaszentgróton a kertek alá. A szentgróti strandfürdő Tüskeszentpéter község határába esik. Zalaszentgrót földesurának, gróf Károlyi Imrénének a kastélya, a Zala jobb partján már csáfordi határ, viszont az uradalmi major istállóit Kisszentgrót község határáig mennek. Vagyis 5 perc alatt a gyalogos ember 5 község határában is lehet.

Sűrű itt tehát a népesség. A Zalavölgyi Iparművek r.-t. (Károlyi-birtokon) városias jelleget adnak Szentgrótnak, de nincs nyersanyag, ami nagyipari településre adna alkalmat. Most pang a kisipar is. Még szerencse, hogy a

legtöbb iparosnak van 1—2 hold földje, szőlője, ott megtermeli a főbb élelmiszer szükségletét. Mintha a téglagyár is elcsendesedett volna, megállott az építkezés, kevesebb lett a pénz. Csak a vajgyár dolgozik és azután a nemrég létesített halastavak életképesek. 1924-ben csinálták az első 2 tavat, 1925-ben 3-t, 1930-ban 2-t építettek hozzá. 1931-ben még egy nagyobb szándékoznak építeni. Most 7 tó van üzemben. A kiindulás a régi téglavető gödreiben történt. Az ásott tó azonban nem jó a halnak, ezért felhasználták az ott folydogáló kis patakot (Kisgáti-patak), töltést emeltek és megszületett az első mesterséges halastó.

A Zalaszentgróton levő hét (7) halastóból 2 hétholdas, 1 tízholdas, 1 hatholdas, 2 négyholdas és 1 nyolc-holdas. Holdankint 750 darab hal van bennük. Tavasszal 2 dekásak, amikor beengedik őket, őszre 1.20 kilósra nőnek. Szeptember elején már 92 dekát nyomtak átlagban. Két anya és négy apa alkotják a törzset. Már négy évesek. Összesen 30.000 hal van kitelepítve a halastavakba.

Minden évben átlag 300 q halat szoktak eladni. Rendesen két nyarat töltenek a tavakban, tehát a tavaly születettek az idén kerülnek eladásra. Nemcsak Budapestre, hanem Pozsonyba, Bécsbe, Varsóba, sőt Jugoszláviába is szállítanak.

1930-ban rákok tenyésztésével is megpróbálkoztak. A Pirkóc-patakból (Zalabér mellett) 195 darabot, Tapolcáról 188, majd újra 296 darabot hoztak, azonkívül 50 darab ¼ kilós anyarókot is betettek az egyik tóba. Közben Körmenről is kaptak rákot, Egerszegről pedig 635 darabot szereztek. 1930 június elején kezdték a telepítést és augusztusban már ½ kilós példányokat fogtak, de szeptemberre 1½ kilóra gyarapodtak.

Kacsákat is beállítottak az idén. Volt közöttük 68 közönséges házikacsa, 18 kínai kacsa (Szentendréről). Ezeknek olyan a színe, mint a rókéé. Ételük: béka, kis hal, répa, kevés tengeridara. Egy csomó kis halat pont az ő részükre tenyésztettek.

Ez egy modern gazdaság mai képe. Itt elnézdegélődhe-

Régi bodon-kút vájt fatörzsből a Zala-csatorna mellett.

tünk, mert sokat tanulunk. Hát még amikor országos vásár van Szentgróton, 10.000 darab szarvasmarhát is felhajtanak. Az ország legnagyobb marhavásárát Nagykanizsán és Szentgróton tartják. Itt is vannak az olasz marhakereskedők állandóan. Állattartásból él a nép, mert kevés a földje. A 2—3 holdas gazda is 2—3 darab marhát tart. Takarmányt részben kaszál számukra az uradalmi réteken. A magyar akarat-erőnek, élni akarásnak hatalmas bizonyítéka ez.

Amikor pedig „beüt” a gyümölcs, naponta 5—6 vagóval megy Pestre, Bécsbe, Grázba. Azt mondom „beüt”, mert bizony a gyümölcsfákat még nem ápolják szakszerűen, nem védekeznek a különböző állati- és növényi kártevők ellen. Pedig rengeteg pénzt kapnának gyümölcsért, ha ezt megtanulnák és megtennék.

A szőlőt már gondosan kezelik, de pénzelnek is belőle. Augusztus 20-tól október 10-ig naponta 15—20 teherautó hordta a szőlőt Ausztriába. Szőlőből, állatból, tojásból, baromfiból tudnak csak pénzt szerezni, mert ami kis gabonájuk terem, azt fölélik. Szegények, de jólelkűek, a cserkészt megbecsülik. Érdemes-e hát elmenni erre a tájra? Ha munkát, törekvést, magyar életet akarsz látni, ne kerüld el a Zala-csatorna új részét, annak legszebb pontját, Zalaszentgrót vidékét.

A helységek: Szentgrót (Gellért), Szentpéter, Szent-László, Koppány, Türje, Tehenye stb. nemzetség- és személynevek, bizonyítéka a régi magyar életnek. A közép-korban erre vezetett Olaszországba az út.

Ma is erre megy az országút Grázba, Trieszt felé. Nemes családok kaptak itt birtokokat, ami mind azt mutatja, hogy ez a táj értékes volt mindenha. Sok is a nagybirtok, a legszebb területek mind történelmi nevű családok kezében vannak. A lakosság folyton nő, mert minden talp-alattnyi helyet felhasznál, megmunkál, hogy kényeret teremtsen családjának. Ezért kell idefáradnia minden magyar ifjúnak, hogy ezt lássa és okuljon belőle.

Horváth Károly.

CSAPATLÁTOGATÁSAIM.

Irta: vitéz Faragó Ede.

Ezentúl minden látogatott csapatról röviden megemlékezem. Azért röviden, mert akkor a Magyar Cserkészből másra hely sem jutna. Minden csapatnál akad valami érdekesség, csapatkülönlegesség. Ezeket fogom megírni, azért kérek minden csapatot, hogy ezután így mutakozzon be előttem, mutassa meg a valóságos belső életét, azt, ami igazi érték benne, mert az gazdagíthatja az egész mozgalmat. A hibákat nem írtam meg, de ha meglátom, azonnal meg is mondom. Arra is kíváncsi volnék még, hogy a csapat tagjai a jelenben, vagy akár a távolabbi múltban, milyen kiválóbb cserkészteljesítményt végeztek. És most kezdjük a rövid beszámolókat.

Balassagyarmat. A Csonkaország határa az Ipoly, közvetlenül a város szélén folyik. Először a gimnázium 939. sz. Szcitovszky-cserkészcsapatát látogattam meg. Kicsinyek és nagyok, apródok és cserkészek kemény vigyázz állásban vártak, mint valami elszánt kis őrsereg. A szokásos nótázás, beszélgetés után megtekintettük a csapatotthont. Hatalmas, tágas pinchehelyiség, de szakintettük a csapatotthont. Hatalmas, tágas pinchehelyiség, de szakintettük a csapatotthont. Hatalmas, tágas pinchehelyiség, de szakintettük a csapatotthont. Hatalmas, tágas pinchehelyiség, de szakintettük a csapatotthont.

nan készült szép csónak. Az otthon a fiúk készítette felszerelések díszítik. Őrsi sarkokat itt is találtam, ezek a nagy fészek kedves kis zugai. Hogy a nyári nagytábor hangulata se hiányozzék, minden Őrsi saroknak csinos tábori kapubejáratot és kerítést szerkesztettek az egyes Őrsök.

A 804. sz. Zichy nádor-csapat tagjai öregcserkészek, akikkel már komoly, férfi cserkész-problémákat tárgyaltunk meg, persze vidám perceket is loptunk a komoly beszélgetésbe.

A 17. sz. Szondy-csapatnál töltöttem az este megmaradt óráit. Ez volt az első balassagyarmati csapat. Már saját házuk is van s a felszerelésük is gazdag. A csapat tagjai keményvágású fiúk s talán a határ közelségének a szomorú érzete nevelte ezt a csapatot szinte katonásan komollyá és keménnyé. Az építkezés költségei miatt az új otthonba még nem kerülhettek be a cserkészélet kedves, meleg hangulatai, a tábori felvételek, a gipsszel kiöntött állatnyomok, a műhelypad, meg a sajátkészítésű magyaros bútorok. Beszámolóm előtt azonban már a parancsnoknak minderre megvolt a terve.

(Folyt. köv.)

BESZÁMOLÓ A ZSÍREVŐ ESZKIMÓK HAZÁJÁRÓL,

avagy: milyen is volt az idei országos őrsvezetői tábor?

Az őrsvezetői tábor első napja estével kezdődött. „Rossz jel” — susogták egyesek. De mi mindezzel nem törődünk, hanem bevonultunk a hűthető azaz pardon, fűthető sátrakba, a 160 kéz és 160 láb közül mindenki megkereste a magáét s lefeküdtünk.

*

Hát sok érdekes dolog volt a táborban, de ezek a lefekvések mindig felette emlékezetesek voltak. Nyolcvan-személyes lakásoknak lelkes parancsnoka Belle Dezső bá' tüzet (az őskajánok szerint ugyan csak füstöt) rakott estente lenge sátorában és örömtől sugárzó arccal jelenthette az érdeklődő ügyeletes vacogóknak, hogy ma 1 fokkal melegebb van, mint tegnap volt, mire azok mindjárt felajánlották az esetleges hóguta elkerülése céljából prémes úszónadrágukat. Pedig, ha tudták volna a jámborok, hogy mennyi volt tegnap! — a 0° alatt.

Dezső bá' azonban ravasz ember és így mindig meg tudta nyugtatni a legfázósabbakat is. Azt is mondta, hogy: „Nagyszzerűen beválik a fűtés! A legszélső ágy és a kályha mellett mért hőmérsékletben csupán 8° a különbség.” (Ellenben óvakodott akár a kályha, akár ama bizonyos rajparancsnoki kerevet hőfokát pontosabban meghatározni.)

Buzgó és szakadatlan fűtéssel sikerült elérnie, hogy reggelre a tűzhely alatt állott tűzvízét összetörve, annak csörgő darabjait igen egyszerű volt a sátorból kigereblyézni és így elkerültük a pocsolyák képződését.

*

Azt mondják, hogy a sarkutazók legnagyobb kellemetlensége a „mosakodhatatlanság”. Ugyanis a nagy hidegben a felolvasztott víz azonnal megfagy. Hát valami hasonló volt itt is. Reggel a naposok a laborban felejtett „vizet” (víznek írom, habár egyesek szerint a mosdás után bentfelejtett víz inkább egy klasszikus sporteszköz névvel volna illethető) „diszkosz” alakjában távolították el. Mivel ezek hosszabb ideig még vasládában sem állanak el, hivatalos fotográfia is készült azokról.

*

Mikor Gömbös honvédelmi miniszter úr, a tiszteletére 6 sikeres főpróba után hetedszer is beköszöntött enyhe tavaszi — no, nem napsütés — hanem hóvihár közben megszemlélte a tábor és a Tóbiás drótkötélhidjánál kijelentette, hogy az a három madzag éppen olyan, mint a Zeppelin belseje, mivelhogy abban is egy keskeny pallón lehet csak végigközlekedni és a kétoldalt kifeszített kötelekbe kapaszkodik az ember, továbbá hogy a legénység a léghajó belsejében valami sátorféle alkotmányokban lakik, mindnyájan őszinte részvételt adóztunk lelkünkben a „Nagy Szivar” minden józan gondolkodás szerint csakis fagyasztott halmazállapotban elképzelhető légitengerészeinek. Hiszen ők nem is fűthetnek, mert elsül a hidrogén.

*

A velünk szomszédos raj is beírta nevét az őrsvezetői táborok történetébe. Sikerült megoldaniok a szén cseppfolyósításának kérdését a táborban. Az eljárás kiváló. (Tehát ugyanolyan, mint a kátrány, mely utóbbi a szénből válik ki.) A használati utasítás: a sátorból kivezető kályhacsövön hagyj réseket. A szénből képződő kátrány ezeken keresztül egyenest a sátorponyvára jut. Így a sátorponyva vízhatlanítódik és azonkívül még az enyhe szürkétől a haragos feketéig különböző művészi színhatások hordozójává tehető. (Azt nem muszáj mindenkinek el-

fecsegnie, hogy a „haragos fekete” kifejezésben a „fekete” szó helyébe többízben volt a „táborparancsnok” fogalom helyettesítendő. Utóvégre ő orvos s nem méltányolhatta eléggé a technikai fejlődés e csodás alkotását.)

*

Mili bátyánk előadása kifejtette, hogy aki az óriáslengetést meg akarja csinálni, annak előbb kisebb tornagyakorlatokat kell végeznie. A tábor tagjai csakugyan egész nap „szkippeltek”, továbbá karjaikkal heves csapkodó mozdulatokat tettek. Némelyek azt a prózai megjegyzést hallatták erre, hogy a kocsisok is így melengetik meggémberegett önmagukat télvíz idején, de mi azt hisszük, hogy ezek a furcsa tornagyakorlatok az őrsi tábor titkos cserkészcéljának megvalósítására irányultak, netalán ezt voltak hivatva jelképezni (pl. „meleg cserkészlélekkel”, „ne fázz semmitől”). A parancsnokság ugyanis mindent fel akart használni. Ezért a befőttes üvegekről leszdedett pergamenteket is kiosztotta az őrök között azzal, hogy erre kell felírni az őr titkos tábori célját, a pergament el kell ásnia és a táborban úgy kell viselkedni, hogy a titkos célt más meg ne sejttesse.

A parancsnokság a titkos célzatú cserkészeknek azután értékes jutalmakkal kedveskedett. Nem a Hők-jelvényről van szó. Ez a bádög-level potomság ahhoz képest, amiről itt szó van.

A parancsnokság a Zeppelin megjelenése napján datolyával lepte meg ebéd után a tábor. Némi fantáziával a sarki pálmaligeteket is odaképzeltette az ember e kedves ragacos déligyümölcsöt szopogató eszkimótársai mellé. Most jött azonban a meglepetés: minden datolya belsejében a Zeppelin egy kicsi mása volt elrejtve, mint a táborparancsnokság ajándéka a csillogó léghajó látogatásának emlékére. A destruktív elemek ugyan azzal az állítással iparkodtak megfertőzni a közélet levegőjét, hogy a datolyának mindig is olyan Zeppelin alakú magva volt, de mi tudjuk, hogy ezek az apró Zeppelinek a táborparancsnokság bölcs intézkedése folytán készültek el a természet műhelyében, stb., stb., stb. (Remélem ezért a mondatért dupla rizs-adagot és hársfalekvárt kapok a Hők-banketten.)

Mert Hők-bankett is lesz. Rajta ünneplésben fogunk részesíteni minden arra érdemes egyéniséget, így elsősorban kiváló gazdasági főnökünket, ki nem csupán a költségvetési hiányt volt képes napról-napra emelni, hanem emel-

Reggel a lavórokból „jég-diszkosz”-okat szedtünk ki.

Gyülekező a nyírfakeresztnél.

lett a tábornak elsőrangú és különösen változatos élelmezést nyújtott, ami azonban a praktikus anyagkihasználást is elősegítette.

Vasárnap estére finom tejberizs töltötte meg a csajkákat. A szakácsok aggodalma azonban hála az égnek, nem vált valóra: a rizs nem volt kevés. Véték lett volna egybár a maradékot kihajítani, így hát másnap némi víz-

utánpótlással fejedelmi rizslevest szolgálhattak fel a kukták. A rizs azonban tudvalevően nagyon meg szokott dagadni és a szakácsok, hogy ezt ellensúlyozzák, estére bepárolták és megszárták a levest, amivel azután módjukban állott rizs-körettel kedveskedni cserkésztestvéreiknek. A hagyományok nemes ápolására vallott azután, hogy kedden a köretből maradt rizsszemek vígan lubickolhattak a paradicsomlevesben. Az ily módon szépen fejleszthető felhasználási láncolatot azonban félbeszakította a tábor befejezése.

*

Ez pedig úgy történt, hogy a parancsnokság kihirdette, hogy mivel a hidegben a testek összehúzódnak, a programot, amely máskor (értsd: melegben) öt napra terjedt, most sikerült három nap kereteibe elhelyezni.

*

A „Rizs-bumm . . .” végezetű gyászinduló hangjaira tüneményes gyorsasággal oszlani kezdett a tábor. Különösen, mikor némely tapintatlan rajparancsnokok még az elválás szomorú perceiben is holmi közmunkákra tettek prózai célzásokat.

Fájdalomtól megtört szívünkbe csupán az hozott enyhét, hogy közeledik a nyár és vele a franciaországi kalandozás. Franciaország. Ez járhatott az eszében már ama cserkésztestvéremnek, aki mélabúsan sóhajtott fel mellettem, mikor csajkáját és japáni mintára készült papálcikáit hátizsákjába gyömöszölte: így búcsúzott a tábortól: „Pá-rizs . . .”

Aszalt Jégcsap.

A királyok erénye.

Esős őszi délután volt. Az iskolába mentem be a Vadgalamb örs összejövetelére. Lajos, a Vadgalamb örsvezetője hívott meg.

Néhány perc múlva négy óra lesz. A Vadgalamb örs már bizonyára együtt van — gondolom magamban —, amikor az iskola régi épületének boltíves kapuja alatt bemegyek.

Az otthon még bezárva. Az ajtó előtt ácsorog Öcsi és Jancsi, a Vadgalamb örs két tagja. Harmadikos realisták mind a ketten.

— Jó munkát Dezső bátyám! — köszönnek egyszerre.

— Jó munkát, szervusztok. Hol vannak a többiek?

— Még nincsenek itt — felel Jancsi —, nem szoktak olyan pontosan jönni.

— És Lajos, az örsvezetőtök? — kérdem Öcsit.

— Mindjárt megjön, ő nem késik el.

Beszélgettünk egy ideig, talán úgy öt percig. Néhány perccel múlt el négy óra.

Lajos sietve érkezett, az otthon elé. Bementünk. Még egy „Vadgalamb” jött, Öcsiékkel hármásban elvonultak az otthon egyik sarkába, ott beszélgettek. Én Lajossal egyik ablakmélyedésbe mentem. Ott ültünk le.

— Nem négy órakor kellett volna megkezdened az örsi összejövetelt?

— De igen. De nem tudom a fiúkat rászoktatni arra, hogy pontosan jöjjenek el.

— Pedig egyszerű a dolog. Először is jöjj magad pontosan. Sőt ne csak a kitűzött időre érj ide, hanem 5—10 perccel előtte légy már itt. Mond csak, mit teszel azokkal, akik elkésnek?

— Semmit. Mit tehetek velük?

— Ha magad itt vagy idejében, megkívánhatod örsöd tagjaitól, hogy ők is pontosak legyenek. De nemcsak megkezdeni, hanem befejezni is pontosan kell az összejöveteleket. Ha előre elkészített programod van az összejöveteletről, az nem okoz semmi nehézséget.

Lajos hallgatott. Várakozva nézett rám. Kis szünet után kérdeztem:

— Mi az, ami az összejövetelen a legjobban leköti a fiúkat?

— A játék és a humoros felolvasások, amiket szintén csaknem minden összejövetelen szoktam tartani.

— És az összejövetel melyik részén tartod ezeket?

— Rendesen a végén! Akkor van idő rá s akinek dolga van, az el is mehet.

— De nem megy el senki, úgy-e?

— Nem. Mindenki ott marad az összejövetel végéig. Csak az a baj, hogy nem akarnak a fiúk pontosan jönni. Pedig már sokszor beszéltem nekik a pontosságról.

— Ugyan! Nem kell sokat beszélned! Rá kell őket szoktatnod a pontosságra.

— De hogyan?

— Kezd meg az összejövetelt a kijelölt időben, ha hiányzik is még az örs egy-két tagja. S addig, amíg a későn jövők is megérkeznek, az összejövetelnek azt a részét bonyolítsd le, ami a fiúkat legjobban érdekli. Ekkor olvastasd fel az érdekes leírásokat. Ekkor játszatok is, általában olyan dolgokat csináljatok, ami a fiúkat a legjobban vonzza. Meglátod, hogy így majd lassan leszoknak a késésről.

— Gondolod Dezső, hogy ez eredménnyel jár?

— Ennekem még mindig sikerült, próbáld meg, bizonyára neked is sikerül.

Rövid szünet állott be. Szótlanul ültünk szemben egymással. Az otthon másik sarkában a lassan gyülekező Vadgalambok nevetgélve beszéltek egymással. Lajos szólalt meg újra:

— Az azonban sokáig fog tartani, amíg a pontosságra rászoktatom az örsömet.

— Hát nem is megy máról-holnapra. De mondok még valamit, ami szintén alkalmas arra, hogy pontosságra szoktasd cserkészeidet.

— Mondd el, Dezső bátyám.

— Ugy-e az iskolán kívül is találkozol örsöd tagjaival?

— Elég gyakran.

— Hát kérlek, amikor ilyen találkozásokat megbeszéltek, mindig pontosan add meg a találkozás idejét. — A megbeszélte idő előtt néhány perccel te már a találkozás helyén vagy s ha örsi tagod nem érkezik meg rövid időn belül, egyszerűen otthagyd. Várakozzék ő is. Másnap aztán az iskolában megmagyarázod neki, hogy nincs joga ahhoz, hogy mást megvárakoztasson s ezzel rabolja másnak az idejét.

— Ez mindenesetre radikális elintézési mód.

— De eredményes.

A Vadgalambok segédörsvezetője jött felénk. Még mielőtt oda ért volna, ezt mondtam Lajosnak:

— Most fejezzük be ezt a beszélgetést, kezd meg az

összejöveteledet. — Mindjárt megkezdheted az előbb említett módszerek alkalmazását is.

Ez a beszélgetésünk, ami az otthon egyik ablakmélyedésében folyt le, néhány percig tartott csak. Lajos most megkezdte a Vadgalambok összejövetelét.

Negyed öt volt. A Vadgalamb örs hat tagja imához sorakozott. Még ketten hiányoztak. Ők csak az összejövetel elején tartott tíz perces játék végére érkeztek meg. Nagyon sajnálták, hogy nem jöttek pontosan, mert így sok élvezettől fosztották meg magukat.

Balla Dezső, 10.

Játékok.

Betűcsere. Vegyünk egy rövid szót, pl. *pék* s változtassuk ezt át „tok“-ra olyanképpen, hogy az első szónak egyik betűjét kicseréljük s az így keletkezett szót szintén. Pl. pék, lék, tép, tél, toll, tok. Az győz, aki ezt a célt a legkevesebb származékszóval éri el.

Borzvadászat. Vegyünk két kötelet, melyeknek végeit egy pontban erősítjük meg. Az egyik kötelet a *Borz* tartja egyik kezével, míg a másikkal egy kavicsokkal megtelt pléh edényt zörget. A másik kötelet a *Kutya* tartja, kinek jobb kezében kitömött zsák van. Ezzel próbálja ütni a borzot, aki természetesen sietve menekül. A kötelet a játék alatt fesszen kell tartani.

Angol eredetiből fordította: Halpern Róbert.

A 14. Holló cserkészcsoport IV. örsvezetői tábora az Esztergom–Szentjánoskúti cserkészparkban.

1931. évi márc. 28-ától ápr. 2-áig.

A Hollók ezidén is megrendezték az esztergommegyei csapatok számára 1928-ban rendszeresített örsvezetői tábort, mely minden évben virágvasárnap előtti szombaton kezdődik és nagycsütörtökön fejeződik be. Az 1931. évi örsvezetői tábor örvendetes jelensége volt az, hogy a város legfiatalabb, 1930-ban 810. sz. alatt igazolt iparostanonc-iskolai Bottyán János-csapata is képviseltette magát három fővel. Ugyancsak három fővel szerepelt a 211. Sirály (főreáliskola) csapat is, míg a Hollók a parancsnokságon, kiképzőkön és szakácsokon felül hat fiút küldöttek kiképzésre a táborba.

Maga a tábor befejezése a tulajdonképpen minden januárban kezdődő örsvezetői tanfolyamnak, melynek folyamán a fiúk minden vasárnap d. e. egy-egy egyórás elméleti előadás meghallgatásával és lejegyzésével készülnek az örsvezetés komoly munkájára. Itt a táborban kapja az örsvezető jelölt a gyakorlati útmutatást. Ehhez képest a munkatervezet felőleli úgyszólván az összes gyakorlati cserkészműveket, sőt nem maradnak ki a programból egy éjszakai riadó, egy hike és egy örsi akadályverseny sem.

Az ezidei rendkívül kedvezőtlen idő ellenére is hat napon át lázas munka folyt a szentjánoskúti cserkészparkban; a tábor lelkes résztvevői nem riadva vissza a megszállott cseh partok felől a Dunán átszáguldó metsző, hideg északi szélről, agyonfagyva, dermedt kezekkel dolgozták keresztül magukat a munkaterv nagyrészt csak szabadban végezhető anyagán. Erőt adott a fáradság túrásához a szél sivatásából füllükbe síró mementó: nem régen még magyar hegyekre esett innen a tekintet és reátok vár a feladat, hogy széttördeljétek a Duna közepén haladó trianoni szégyenhatárt.

Fagypont alatt állott a hőmérő higánya, amikor hikére indult a két örs és szúrós szélűskék sebeztek pirosra a didergő arckat, anélkül azonban, hogy el tudták volna úzni a nótát a fiúk ajkáról. 4 C fokos hidegben hasított bele a csendes éjszakába a segélykérő S. O. S. riasztó sipszava és 18 perc múlva már meg is oldatott a feladat: a tábortól 200 lépésnyire földcsuszamlás által eltemetett két férfi kiásása. Csak a csütörtök délelőtti akadályversenyre süttött ki a meleg tavaszi napsugár. Az akadályverseny állomásai voltak: 1. Felszerelés szemle. 2. Elméleti kérdések (megfigyelés, térképészet, vezénylés, elsősegély, műszaki

ismeretek). 3. Életmentés erjedő musttal teli pincéből. 4. Szakadékon átkelés. 5. Jeladás. 6. Becslés. 7. Kötelmunkák. 8. Mélyből mentés. 9. Rejtett akadály — az örs az egyik állomástól a másikhoz haladtában egy három kanna vizet cipelő, kicsi fiúval találkozott, észre kellett vennie az örsnek, hogy itt segítsi alkalom nyílik és teljesítenie kellett kötelességét: A cserkész, ahol tud, segít. 10. Zsiványpecsenyesütés. 11. Kerékpárjavítás. 12. Nyomolvasás 6 feladattal — egyik feladat volt pl.: egy negyvenes számú, kopott gummitalpú tornacipőt viselő egyén fut északi irányba, egy kőbe megbötlik, a jobb lábával, hasra esik, a kő elgurul, az illető két kezére támaszkodva felkel és bal lábára sántítva tovább megy. 13. Gyors sátorverés — örsi sátor.

A táborban a megfeszített munka mellett is állandó jókedv és tettekkészség uralkodott, esténként a kályha mellett voltak a táborítúzek, ahol a három csapat tagjai kicserélték nótáikat és megtanulták az esztergomi örsvezetői táborok indulóját, a „Veli ej alem albat” kezdetű népszerű török dalt.

Elhelyezés természetesen nem sátrakban, hanem a park emeletes préházának szobáiban volt.

Kiképzés: forgószínpad-rendszer, 20 perces váltási idővel.

Szakadékon való átkelés a 14. sz. Hollók IV. örsvezetői táborában.

Akik virrasztottak.

Ejtszaka volt akkor Magyarországon . . .

Baglyok huhogtak, denevérek csapongtak, kemény-szárnyú éjjeli bogarak ütődtek a gyertyafényt sergető ablakokba — és szólt, szólt állandóan a kuvik, s amikor éles, panaszos hangja keresztülfúrta a sötétséget, nemcsak a halálra gondolt tőle, hanem meg is halt valaki.

A nappal virágai elhervadtak. A tulipán nem nyílt, a szekfű nem virított, a liliom fehér szirmai csüggedten fordultak a ledér éjjeli lepkék szárnyverdesése előtt a föld felé, — de kivirult helyettük a pincék mélységeiben a — krumpli szára. Micsoda tavasz, amikor már csak a téli-ről maradt krumpli virágozik!

Ezt a korszakot úgy hívták nálunk, hogy: kommün.

A magyar nyelvérzék nem tartotta szükségesnek, hogy szót faragjon rá. Jobb az ilyen szavakat kölcsön venni, azután visszaadni annak a nyelvnek, ahonnan kaptuk. Annak se azért, hogy hasznát vegye, hanem, hogy elfejejtse.

De vajjon el lehet-e felejteni ennek a szónak a jelentését is, amikor egyszer már végigfűtült egy ország és egy nép lázálma felett? . . .

Szép, napsütött fészek a Dunántúl városai között: Kőszeg. Kedves meleg hely. Aki egyszer látta: nem felejtí el, — aki pedig soha se fordult meg a gyöngyhányó Gyöngyöspatak partján, az is tudja, hogy addig nem illik meghalnia, amíg nem látta Kőszegét.

Mert arról a városról az a hír járja, hogy egész Magyarországon sincs talán szebb, otthonosabb és harmonikusabb város nálánál.

Olyan, mint maga a testet öltött kultúra, melyet ős-időktől fogva két pap hirdet a kőszegieknak.

Az egyik az Irottkő. Büszke magas hegy az Alpok lábánál. Ez Istent hirdeti.

A másik egy domb. Rajta Jurisich váromladéka. — Ez a hazát prédikálja.

De van még egy, harmadik papja is Kőszegnek — s annak a reverendája alatt csakugyan papok hirdetik a magyar művelődést: s ez a bencés gimnázium. Ebben aztán minden együtt van: az Isten, a haza, Krisztus keresztje s az Árpád-házi Királyok keresztmarkolatú pallasosa . . . az ég örök tisztasága s a magyar mult elmúlhatatlan dicsősége.

Hát az ilyen helyen valóban nem lehet nehéz dolog vasárnapi prédikációkra készülniök a kőszegi parochus papoknak.

Hanem az is igaz, hogy ilyen helyen látszik meg a legjobbban, mikor a vasárnapi prédikációt el lehet ugyan mondani, de tilos meghallgatni.

Nagy fekete felhő közeledett Kőszeg városa felé.

A felhőt Pest küldte s amikor közelebb-közelebb jött, az árnyékától menekülő napfény éles sugárzásában nem is felhőnek, hanem sötétségnek látta az ember. Egyiptomi sötétségnek.

Egy-két csepp előre lehullott belőle: ezek azt mutatták, hogy felhő. A cseppek beszélni kezdtek a maguk nyelvén s akkor mégis úgy látszott, hogy sötétség.

Kommünista megbízottak érkeztek Kőszegre. Két vékony, göthös legény. A nadrág úgy állt rajtuk, mintha fordítva húzták volna magukra, de viselői komolyan hirdették, hogy Isten: nincs, a haza: elavult fogalom, az urakat és a papokat elevenen a földbe kell temetni, a történelmet pedig oda kell állítani a fejük fölé sírkőnek.

Ezt mondták Kőszegen. Az Irottkő és a Jurisich-vár lába alatt.

Azután elmentek a bencés gimnáziumba s a diákoknak is elmondták ezeket a dolgokat — azzal a különbséggel, hogy ott a papok elparentálásán kezdtek s a bizonyítványok sürgős megsemmisítésének szükségén folytatták. — No — gondolták magukban, ha már ez se lesz elég ezeknek a nebulóknak, akkor a pszichológus tudományát is el lehet temetni.

Nevettek a diákok s megállapították, hogy lám milyen jókedvű, tréfás emberek ezek a pesti kommünisták.

Közben azonban más oktatók is érkeztek Kőszegre: feldúlt arcú és tépett ruházatú menekültek. Mellékutcákon bujkálva jöttek be a vasútról s amelyik fedél alatt menedéket találtak, ott hajmeresztő dolgokat meséltek a pesti „szabadságról“. Félholtravert és halálra kínzott magyarokról s a nemzeti közakarát csarnokának — a parlamentnek — pincéiről. Mert bizony Pesten a pincébe költözött már a szabad véleménynyilvánítás s ott vernek a szabadság bajnokai — szöveget a fejébe.

A kőszegieknél bódultan hallgatták ezeket a történeteket s a diákság szörnyű álomból ébredt.

Hát így vagyunk. Hát a pesti megbízottak tanítása nem farsangi tréfa, hanem véres valóság?

Soha nem volt a kőszegi templomoknak annyi imádkozó hívőjük, mint ezekben a napokban. A diákság pedig valósággal tódult a harangszó után. Azok a lókötők, akik azelőtt, ha csak lehetett, elaludták a reggeli ájtatosságot: most nem mulasztottak volna misét a félvilágért sem.

De a tekintélyek is irdatlanul megnőtték a városban Pallas Athéne szkeptikus hadai előtt. Földig emelt kalapok jelezték egy-egy városi előkelőség útját s még az öreg Garas Mátét is olyan általános hódolat övezte, hogy már kezdte azt hinni, hogy összetévesztik a polgármesterrel, holott ő bizony csak szegény írnoka volt e földi hatalmasságnak.

Nem tetszett ez a dolog a pesti kiküldötteknek s eltiltották a diákságot a templomtól.

Ugy. Tehát titokban jártak a misékre s hármastötös csoportokban imádták Istent.

Ugyanakkor jött a másik tilalom is, hogy a „rég világ“ tekintélyeinek tilos nyilvánosan köszönni.

Helyes. Ezeknek is titokban köszöngtetek, elállva sokszor egy-egy notabilitás egész kapualját, hogy tiszteletüket irányában kifejezhessék.

Hanem e tilalmak utoljára annyira elszaporodtak, hogy lépni se lehetett miattuk. Akkor bekopogtatott a gimnázium igazgatójához a nyolcadik osztály vezére: Vid László s jelentette, hogy ők nyolcadisták megállapodtak abban, hogy legokosabb lesz a kommunista kiküldötteket — agyonverni. Erre ők a legnagyobb örömmel vállalkoznak, csak engedélyt kérnek rá az igazgató úrtól.

A termetre is hatalmas ember úgy állt a diák fölött, mintha Szent István palástja terült volna alá a válláról. Kedves volt fülének, amit hallott, de azután a falon függő keresztre nézett, alázatra csuklott a feje s kezével elutasító mozdulatot tett a fiú felé:

— Mi Krisztus nevével harcolunk! A mi fegyverünk: a szeretet! — És sóhajtva tette be maga után az igazgatói szoba belső ajtaját . . .

Az a fekete rém pedig egyre közelebb és közelebb jött Budapest felől.

Egyszerre felhallatszott a kiáltás Kőszegen:

— Jön Szamuelli!

Mintha Kőszeg valamennyi házán megszólalt volna a kuvik.

A menekülők összetorlódtak a város utcáin. A polgárok sápadtan néztek egymásra. A pincék, padlások megteltek a halálra hajszolt élet fojtott zihálásával . . .

. . . Szamuelli . . . Szamuelli . . .

A bencéseknél filozófia-óra volt a nyolcadikban.

Az igazgató zúgó halántékkal írta be az osztálykönyvbe az „érvényes és hamis szillogizmusokat“, azután felállt, felmagasodott s arcán a sorsdöntő órák tragikus fensége lángolt: most, ezekben az órákban fog eldőlni, hogy a hamis szillogizmusok győzhetnek-e az igazak fölött!

Végighordozta tekintetét az osztályon, de amint a negyedik padhoz ért, komoly megdöbbenés árnyékozta el vonásait.

Az osztály bóbiskolt. A negyedik padban ülő Vid László pedig békésen aludt, mint a tej.

— Vid!!

Vid kinyitotta vérerekkel hálózott szemét, zavartan mosolygott, egy darabig hallatlan erőfeszítést tett, hogy szemhéjait nyitva tartsa, de azután újra félrecsuklott a feje s aludt tovább.

— Mi történt veletek, fiúk?

Az osztály zákányos arccal nézett a katedra felé és szemelláthatólag nehezebbre esett a válasz. Végre mégis felállt egy maturandor az utolsó padból s valami olyat mondott, hogy semmi, semmi, nincs nekik kutyabajuk sem, csak egy kicsit álmosak.

— Álmosak? — lépett hátra felháborodva az igazgató.

— Hallatlan! . . . És éppen a filozófia-órán vagytok álmosak?

Nos, a filozófia sorsa miatt nem kellett hosszasan aggódni, mert ami azt illeti, ásitóztak a fiúk az utána következő latin-, matematika- és egészségtan-órák alatt is, Vid pedig egyenesen végigaludta mind a hármat s az egészségtan alatt úgy hortyogott, hogy abból a süket is megállapíthatta, hogy az ő egészsége tökéletesen megvan minden egészségtan nélkül is.

Annál jobban fenyegette ez a horkolás a gimnázium egészségét.

A tanári kar megrettenve állapította meg, hogy a diákság, úgy látszik, beadta a derekát a kommunista eszméknek. Adta kölykei! Végigalusszák az egész tanítást s még csak meg se lehet őket büntetni!

Valami langyos reménység mégis melengette szegény embereket, hogy hátha csak véletlen az egész. Hát hogyha másnap reggel újból a régi éber nyolcadik osztály fogja már fogadni a latin, matematika és filozófia ígét.

Hiú reménykedés volt.

Aludtak a diákok másnap, harmadnap is. Sőt, mintha csak akkor kezdtek volna igazán aludni. Vid Lászlónak olyan iskolája támadt a nyolcadikban, hogy kottára lehetett volna szedni, amit egy délelőtt elmuzsikáltak az orrlukaikon.

Most már semmi kétség nem maradt a tanárok lelkében, hogy a nyolcadik osztály eladta magát az ördögnek. Elsírátták, elgyászolták, elbúcsúztatták őket a derék bencések: soha annyi elejtett könnyet nem látott a gimnázium tanári szobája.

A diákokat ez a kis incidens semmiképpen se feszélyezte: — Aludtak tovább.

Közben kitért a vihar Kőszeg felett.

Idézéseket, elfogató parancsokat repített szanaszét a városban az ország kuvikja.

A kommunisták bitókat ácsoltak Kőszeg városában. Szétrohant a hír, mint a földrelocsantott vér, hogy Szamuelli akasztatni fog.

A diákok akkor is aludtak.

Az elfogató parancsokat nem lehetett teljesíteni. A Kőszegig hajszolt menekülők nem voltak sehol. Szamuelli a haját tépte. Azután tehetetlen haragjában kirántotta a rohamkését s kétszer-háromszor Kőszeg oldalába döfte. Ahova döfött, ott sikoltott valaki.

A diákok még mindig aludtak . . .

. . . Azután elvonult a sötétség. Az ébredő hajnal puha ködfátylakat teregetett a kőszegi dombokra.

Most aztán egyszerre a diákok is felébredtek.

Dehát mért ébredtek fel csak most, amikor már elvonult a város felől a veszedelem?

Ezt valóban meg kellett a bencés gimnázium álmos nyolcadik osztályától kérdezni.

És akkor . . .

Akkor a diákok is megmagyarázták, hogy miért ébredtek fel olyan későn.

Mert tíz napig nem alhattak.

Ők vezették el éjszakákon át az ország Kőszegre özönlött menekültjeit az osztrák határra. Vid László pedig titkos hegyi utakon vezette őket tovább erdőkön, sziklákon keresztül — az élet földjére . . . Mindennap reggel érkezett haza. Persze, hogy aludt aztán az iskolában, hiszen tíz napig nem látott ágyat.

— De hát nem tudtátok ti ezt már akkor megmondani?

— Nem. Merf nem akartuk, hogy a tanáraink — ha vallatják őket — kénytelenek legyenek miattunk hazudni.

Csendesen, szerényen beszéltek a fiúk, de amit mondtak, az olyan szép volt, mint egy újkori magyar legenda...

Legenda *Krisztusról*, aki mégse jött hiába az emberek hazugságai ellen a világra.

És legenda a *magyar lélekről*, mely akkor tud legjobban elrejtőzni, mikor a legnagyobb.

A kőszegi nyolcadisták eltűrték, hogy két héten át haszontalan kommunista álomszuszekoknak tartsa őket egész Kőszeg.

Mi pedig most már írjuk ki nevüket a kőszegiek büszke szívéből s mondjuk el róluk Jurisich szent vára előtt, hogy bizony, bizony talán egész Magyarországon ők *virrasztottak* a legtöbbet a kommunizmus éjtszakáján.

Maróthy Jenő.

BÖRZSÖNYI KÉPEK.

A) A Börzsöny általános méltatása.

Hazánk hegységei közül talán egyedül a Börzsöny az, ahol a természet leginkább megvan eredeti szépségében és érintetlenségében. Míg más „felkapott” helyeken vasárnaponként az alkalmi kirándulók százai hemzsegnék — akiknek útját hangos zaj és tömerdek papírhulladék jelzi — addig a Börzsönyben napokig is el lehet bolyongani a komor hegyóriások között, anélkül, hogy az ember valakivel találkozna. Ennek egyrészt az is az oka, hogy az egész vidék magántulajdon és elzárt terület, azonban a természet fensége és elbűvölő szépsége, megérdemeli minden utánajárást és fáradságot. Az Állami Térképészet nemrégiben kiadott 1:50.000 méretű börzsönyi térképén minden terület tulajdonosa föl van tüntetve, s meg van jelölve, hogy az egyes területeken hova kell fordulni áthaladási engedélyért. Cserkészcsapatoknak tudtommal a vadászati idény kivételével mindig szívesen adnak engedélyt egy-egy kirándulásra, vagy tábozásra.

Cserkész szempontokból nézve a Börzsönyt, az főleg mozgótáborozásra ajánlatos. A tulajdonképpeni hegység területén ugyanis sehol sincs egy község, amely egy nagyobb létszámú csapat élelmiszerszükségletét fedezni tudná, ellenben kisebb, egy-két házból álló puszták vannak. A puszták közül teljesen bent, a hatalmas hegyek és erdők közt elszigetelten áll Királyháza, Deszkápuszta és Bányapuszta. Ezek közelében vadregényes völgyekben egy kisebb csapat (maximum két órs) ideális állótábor is létesíthető.

A Börzsöny egyike azoknak a helyeknek, amelyek forrásokban bővelkednek. Bármerre is menjen az ember, lépten-nyomon szép bővízű forrásra akad; ezek mindegyike még e térképeken sincs jelölve. Vízhánytól tehát nem kell tartani mozgótáborok esetén. A hálás miatt sem kell aggódnia, mert az előbb említett pusztákon mindenütt akad éjszakai szállás egy kisebb társaságnak a jó illatos szénapadláson. (Persze, ajánlatos ebbeli szándékunkat előre bejelenteni.)

Állótáborok céljaira leginkább a hegységet körülvevő községek alkalmasak, amelyeket vasúton meg lehet közelíteni (Szokolya, Nógrád, Diósjenő, Nagyoroszi, Drégelypalánk, Hont, Nógrádverőce, Kismaros, Zebegény, Szob). A Börzsöny nyugati oldalán fekvő községek, bár igen szépek, de a vasúttól távol esnek (ezért a felszerelés oda-szállítása nehézségekbe ütközik), s így állótábor létesítésére nem megfelelők. (Kemence, Perőcsény, Nagybörzsöny, Vámosmikola, Letkés).

A börzsönyi falvakat általában igen szorgalmas és vallásos palóc nép lakja. Népviseletük igen festői, különösen vasárnap, amikor a templomból hazafelé igyekeznek.

A Börzsönyben számtalan természeti szépség és műtörténeti emlék van (ezekről a legközelebbi alkalommal), amelyek szintén kívánatosak teszik, hogy hazánkban ezt a vidéket minden magyar cserkész szeresse és ismerje, mert ezeken keresztül alakul ki benne az öntudatos hazaszeretet és alázatos istenfélelem.

B) Várromok a Börzsönyben.

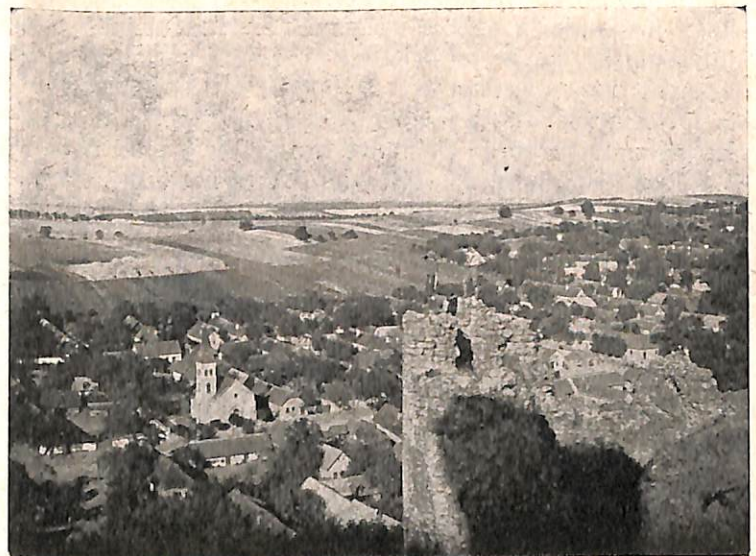
Ha a Vác—Balassagyarmati vasútból Nógrádon kiszállunk, festői szépségű palóc községben találjuk magunkat. Nyugatról és délfelől a Börzsöny, ill. a Nagyszál nyúlványai határolják, míg keletre sík alföld nyílik, amelyből csak messze a látóhatáron emelkedik ki a Cserhát és Mátra hegykoszorúja.

Közvetlen a vasútállomás mellett, a község délnyugati részén van a történelmi hírességű nógrádi várrom. A történelem tanúsága szerint igen régi vár ez, mert már Árpád vezér idejében fennállott s ettől kezdve jelentős szerepe volt népünk életében. Különösen a török hódoltság alatt teljesített jó szolgálatot. Most már meglehetősen rossz állapotban van: legjobban még a várkapu és egy-két bástya maradt meg. Jól föl lehet ismerni a templomot is, amelynek magas, négyszögletes tornya még dacol az idők viharával, bár már az is leomlással fenyeget.

A többi rész már bedőlt, összeomlott s most egy fűvel be-

A nógrádi vár templom-romja.

Kilátás a nógrádi várról: Nógrád látképe.

lepett hepe-hupás terület emlékeztet a világ mulandóságára. („Vár állott, most kőhalom“.)

Maga a vár, a község és környéke igen alkalmas arra, hogy bármely cserkészcsapat egy kirándulás keretében fölkeresse.

A nógrádi romon kívül van a Börzsönynek egy másik, festői szépségű várromja: a Drégelyvár. Legkönnyebben Nagyorosziból közelíthető meg a Kerekbükk és Kővágó-hegy oldalán vezető úton. Ez az út geológiailag arról nevezetes, hogy kavicsai között nagymennyiségben található a gránát nevű szép sötétpiros drágakő, amelyet csiszolva ékszer gyanánt használnak. Néha borsónagyságúra is akadunk.

Kemencei emberek népviseletben.

A vár közelében az út mindig vadregényesebbé válik; bőven szegélyezik vadalma és vadkörtefák, továbbá mogyoróbokrok.

Maga a várrom már elég dűledező állapotban van, csupán az egyik főfala, néhány lépcsője és egy toronyrészele maradt épen. Körülötte mindenütt fű, bokor és erdő van s mi sem emlékeztet arra, hogy ezelőtt 300 esztendővel Szondy György mily hősiiesen harcolt azon a helyen a török túlerővel szemben.

A romtól nyugati irányban mintegy 400 méternyire, ha jól tudunk térképet olvasni megtaláljuk a monda híres-ségű Vargató-forrást. (Ut nem vezet a forráshoz, csak irány és terep szerint található meg.) A monda szerint egy nagyoroszi varga tett ajánlatot a török basának, hogy megmutatja neki a drégelyi vár leggyöngébb pontját, ahonnan azt be tudja venni. A basa a vargának annyi aranyat ígért, amennyi csak a bőrébe fér és valóban meg is tartotta szavát, mert amikor a várat bevette, a vargát megnyúzatta s bőrét teletömve arannyal, a tóba dobatta.

Régen lehet, hogy tó volt azon a helyen, de most a for-

rás vize szabadon csörgedezik le a hegyoldalon. (Valószínűleg mesterségesen töltötték föl, hogy ivóvízgyűjtőjük legyen, de a tóból kicsorduló víz lassanként kivághatta a töltést, amire az ott látható canonszerű bevágódás enged következtetni.)

A drégelyi vár igen ideális cserkészkirándulóhely, sőt kisebb táborokat is lehet ott fölállítani. Az ember lelkét a dicsőséges magyar múlt emlékei szinte megihletik, amikor a történelmi nevezetességű kövek között jár. A váromtól szép kilátás nyílik nyugat felé az ezüstösen csillogó és szeszélyesen kanyargó Ipolyra és az azon túli területre, ahol magyar testvéreink görnyednek idegen igában s eszik a trianoni béke keserű kenyerét. A cserkész lelkében föllángol ennek láttára a hazaszeretet tüze s önkénytelenül is imárákulcsolt kézzel tesz ígéretet Istennek, hogy kötelességét mindig híven teljesíti s hazájának hív gyermeke lesz.

(Folyt. köv.)

Drégely vár romjai.

Kétszáz éve halt meg Defoe Dániel, a Robinson írója.

Nevezetes évforduló fölött siklott el a tülekedő világ. Avagy ki gondolt volna április 26-án arra, hogy egy percnyi hálás emlékezéssel gondoljon ifjúkorunk legkedvesebb barátjának, Robinsonnak alkotójára, Defoe (difo) Dániel angol íróra, aki kétszáz esztendeje távozott az örökkévalóságba.

Pedig az emberi leleményesség és tettekkészség művét hívta életre. Végigvezetve egy ember életén történelmünk egész hőskorát. Robinson élete a miénk. Az örök alkotásvágy bennünk is él. Minden felfelé néző ember önmaga teremti meg egyéniségének jellemző vonásait, mint nagy püspökünk mondta: „Ha halad az ész, ha fejlik a kéz, akkor emelkedik az ember s uralja a természetnek.” (Prohászka Ottokár: A diadalmos világnézet, 242. l.)

Robinson Crusoe (rabinzon kruszó) nem képzelt alak, hanem az 1676. évben Lágóban született Selkirk (szelkörk) Sándor skót matróznak hiteles története, aki mint hajótörött a Csendes-óceán chilei partvidékén fekvő Fernandé szigeteken egyikén, a Mas a Tierrán élt 1704-től 1709-ig. Teljes egyedülvalóságban, mert Péntek csak képzeletbeli alakja a regénynek. És amikor már reménytelennek látta visszatérését, a Duke. (gyuk) hajó kapitánya, Wood Rogers (rodzsersz) mentette meg.

A szigeten ötödfél év alatt a magárahagyatottság kétségbeeséséből emelkedik fel Robinson. Istenben bízó akaraterejével nem csügged, tűrhető életkörülményeket teremt magának. Örökéletű tanítás ez a hősi munka.

A megmentett Selkirk kalandjait Rogers kapitány írta meg először 1712-ben és ezt a munkát használta fel Defoe is.

Ki is volt Defoe Dániel, ifjúkorunk eszményének életrehívója? Egy 1661-ben Londonban született angol író, aki nyomorral és közönnyel küzdödéve többszáz művet írt, több lapot szerkesztett. Megemlítjük, hogy Defoe úttörő volt a szociális intézmények felállításának sürgetésében is, Essay on Projects c. 1698-ban kiadott munkájában a biztosítóintézetek és takarékpénztárak felállításáról írt alapos tanulmányt.

Az örökkévalóságot azonban csak egyetlen egy műve érte meg, amelyet — mivel könyvére kiadó nem akadt — 1719-ben folytatólagos regény alakjában közölt a London Post napilapban e címen: *The life and strange sursprising adventures of Robinson Crusoe of York*. (Robinson Crusoe yorkei tengerész élete és csodálatos kalandjai — írta: ő maga.)

Munkáját nem az ifjúságnak szánta és igazán csak 1779-ben ért el óriási hatást, amikor Campe János Henrik pedagógus átdolgozta. Ezt azonban már nem érte meg az író, aki csak nyolc évvel élte túl regényének hőst. (Selkirk tengerészhadnagy rangban 1723-ban halt meg.) Defoe 1731 április 26-án Londonban fejezte be életét.

Két évszázad választ el tőle bennünket, de a mai villamos és rádiós világban sincs olyan ifjú, aki ne kívánta volna meg a robinsoni életet. Illő tehát, hogy hálánk mécsesét lángalobbant-suk és e kis írásunkkal áldozunk emlékezetének.

Szabó Béla

579. sz. Tomori cs.-cs, parancsnoka.

RIPORT A LEGÚJABB BUMERANGRÓL.

Budapesti cserkészberkekben valami újfajta csodáról beszéltek, egy olyan bumerangról, mely tényleg visszatér s ügyes dobónak egyenesen kezébe száll vissza.

Hát ez engem roppant érdekelt!

Milyen remek dolog is: az ember eldobja a bumerángot s ez vagy kupánüti az ellenséget vagy pedig az ember kezébe szépen visszaszáll s azt mondja, hogy tessék parancsolni még egy dobást.

Első utam természetesen a Cserkészboltba vezetett. Itt az állandóan mosolygó, kerekarcú Ritzmann Jenő fogadott: „Mit tetszik parancsolni, Pelikán úr?”

— Szeretnék valamit megtudni arról az újfajta bumerángról — szóltam.

— Nagyon sajnáljuk, de erről mi nem adhatunk semmiféle felvilágosítást. Talán fent a Szövetség Vezetőtiszti Testülete . . .

Felmentem tehát a Cserkészház első emeletére, ahol a mindentudó titkárhoz, Gundrum Kazi doktorhoz fordultam.

— Ja, kérem! — válaszolt. — Erről nem nyilatkozhatom. Ugyanis a szabadalmi eljárás még folyamatban van. Hanem talán kegyeskednék kifáradni Cserkészparkunkba, ahol dr. Sztrilich Pál országos vezetőtiszttel helyettes bizonyára a legnagyobb örömmel fog rendelkezésére állani.

Hát elintéztek! Nem tudtam semmit, de kaptam néhány udvarias szót. Ezek alapján „kikegyeskedtem“ a Cserkészparkba.

A park parancsnoka, Sztrilich Polcsi bácsi tényleg lekötelező szívélyességgel fogadott. (A lapok munkatársait mindig lekötelező szívélyességgel fogadják, mert — kido-
batásaikról nem szoktak egyetlen szót sem írni.)

— Kérem szépen — kezdtem a mondókámat — szeretnék hiteles felvilágosítást kapni a bumerángügy állásáról, mert utóvégre a magyar cserkészközvélemény . . .

— Rendben van — vágott szavamba Polcsi bácsi —, csak kérdezzen.

— Igaz-e — kezdtem —, hogy a bumeráng visszatér a kidobóhoz?

— Igaz.

— Mindig?

— Nem mindig!

— Hát mikor?

— Csak akkor, ha jól dobják el és a bumeráng „visszatérő“.

— Hát nem minden bumeráng tér vissza?

— Nem bizony.

— Miért nem?

— Mert a hatalmas harcibumerángok és a léglábúak elejtésére szolgáló vadászbumerángok nem térnek vissza. Így teljes erejük az ellenfél megölésére marad, nem kell tartogatni semmiféle energiát a visszafelémenetelre.

— Milyen bumeráng jön tehát vissza?

— Az ügynevezett visszatérő bumerángok vagy más-
képpen madarászó bumerángok. Ezeknek mintájára gyártják Európában az ügynevezett sportbumerángokat.

— S ezek visszatérnek?

— Van, amelyik visszatér, van, amelyik nem — hangzott az óvatos válasz.

— Dehát miért nem térnek ezek mind vissza?

— Tudja mit, kedves munkatárs úr, erről inkább ne beszéljünk. Ugyis kivallatott, mint a „Mi érdekel?“ rovat néhány feleletszívó vámpírja.

— De csak beszéljünk, mert én bent a városban hallottam valami új bumerángot, mely állítólag az ember kezébe visszarepül.

— Maga biztosan a keresztbumerángra gondol, amit itt gyártunk a parkban.

Most azután rajtam volt a csodálkozás sora:

— Hát hazánkban is gyártanak bumerángot?

— Nana — mosolygott Polcsi bácsi — nem is olyan régen —, mindössze két hete.

— Megnézhetem a műhelyt?

— Kérem a legnagyobb örömmel.

Lesétáltunk az udvaron keresztül a „Kisház“ első szobájába, a „Bánátba“. A szobában mindenféle asztalos-szerszám társaságában egy cserkészjelvényes fiatalember, Gregus János cserkésziszt dolgozik a gyalupadon. A fal melletti állványon egyforma nagyságú keresztalakok sorakoztak.

— Ezek a bumerángok! — mutatott rájuk Polcsi bácsi.

— Ezek a keresztalakú fák? — csodálkoztam. — Még sohasem hallottam keresztalakú bumerángról.

— Nem is hallhatott, mert ilyen csak most kerül a forgalomba. Szabadalmaztatása most van folyamatban.

— S tényleg visszajön?

— Próbáljuk meg!

Levettünk néhány darabot s kimentünk a park tisztására. A parkparancsnok dobott elsőnek. A keresztbumeráng pörögve repült el a levegőben. Egyszerre csak kanyarodni kezdett s legnagyobb meglepetésemre azt láttam, hogy visszatart felénk.

— Jaj, eltalált! — kiáltottam.

— A lábunk előtt fog földet érni, nem jól számítottam ki a szél erősségét! — bosszankodott Polcsi bácsi.

A bumeráng tényleg lábunk előtt két lépésre esett le a földre. De most azután olyan valami következett, amit sohasem fogok elfelejteni, ha százévig élek is, Polcsi bácsi egymásután háromszor dobott s mindháromszor visszarepült a bumeráng, egyenesen a kezébe.

— Szabad nekem is megpróbálnom? — kérdeztem s nekikészültem a dobásnak.

— Egy-kettő-három! — a bumeráng kirepült.

A kedves olvasók nem tudják elképzelni, mit éreztem, mikor a bumeráng, az én bumerángom kezdett kanyarodni. De közben elfogott a kétség, vajjon tényleg visszajön-e?

Hát visszajött! Pont állon talált! A bőr némileg le is jött, de mi volt ez a kis fájdalom ahhoz az örömhöz, ami keblemet eltöltötte:

A „keresztbumerangok“ gyártása a Hárshégyi Cserkészpark műhelyében.

— Heuréka, visszajött a bumeráng.

Fent a park kastélyában Polcsi bá' bejódogni igyekezett állam folytonossági hiányát. De én nem hagytam! Utóvégre, most vértanuvá lettem! A magyar ötletesség és magyar ipar vértanuja, mert magyar találmányú és magyar találmányú bumeráng tette ezt a csúfságot velem.

Feladatomat megoldottam! A cserkészszövevények

beszámoltam a bumerángkérdés újdonságairól! Amennyiben kedves szerkesztő urunktól nem sikerült riportom tiszteletdíjához némi „életveszélyességi“ pótlékot kiutaltatni, elszerződöm a Cserkészbolthoz s kiállok a kirkatba, mint élő bizonyosság, hogy a „keresztbumeráng“ tényleg visszajön.

Pelikán Pál.

Kedves Fiúk!

Április elsei közleményünknek megvolt az az örvedetes eredménye, hogy érdeklődést keltett külföldi magyar fiúkkal való levelezés iránt. Azonban ugyanabba a közleménybe sajnálatos elírás folytán belecsúszott egy olyan kitétel, amelyet rossz néven vehetett minden öregcserkész. A Magyar Cserkész minden olvasója jót cselekszik velünk, ha megpróbálja azt elfelejtetni. Mi mindig emlékezni fogunk rá, hogy máskor, ha elismeréssel adózunk, ne tegyük azt ilyen elhibázott formában.

Együttal elnézést kérünk, hogy legutóbb nem tudunk olyan rövid időn belül válaszolni leveleitekre, mint azelőtt. E sorok írójá, sajnos, csak egy ember, akinek munkabírása bizonyos háttáron túl nem növekszik arányosan az elvégzendő munkával.

Külföldi magyar fiúkkal való levelezésre továbbra is felhívjuk figyelmeteket. Aki külföldi magyar fiúval akar levelezni, küldjön be hozzánk az illető külföldi magyar fiúhoz intézett megcímzetlen és lezáratlan bemutatkozólevelet, melyet mi továbbítunk. Egyelőre külföldi magyar fiúkkal való levelezést csak ilyen feltevételek mellett közvetítünk.

*

Pastor Leo R. Böök, a finn cserkészszövetség volt külügyi főtitkára ápr. 8-án levélben felkér bennünket, hogy köszönetét tolmocsáljuk levelezőinknek azért a negyven üdvözlőlapért, melyet husvétra kapott.

*

Amerikai címek és levelek továbbra is nagy mennyiségben állnak rendelkezésünkre. A nálunk várakozó levelek közül nem tudjuk említés nélkül hagyni

egy 20 éves Chemnitz-i német fiatalember, Fritz Mühlstädt levelét, aki egyike a legrégebb „My Friend Abroad“ levelezőknek s bár klasszikus angolsággal ír, nyilván nem fog elzárkózni a németnyelvű levelezés elől sem.

Horace Burns 15 éves Oklahoma állambeli diákét, aki levelében mutatványszámot küld iskolai újságjából, melyet ő szerkeszt és nyomtat sajátkezűleg. Az újságban található szellemességek érdekelni fogják az amerikai diákélet tanulmányozóit;

s végül F. Merlon Cole Massachusetts állambeli 19 éves jogász, cserkésziszt levelét, melynél intelligensebb írást még aligha találtunk az Open Road levelek közt.

Reméljük, hamarosan találunk magyar levelezőt úgy neki, mint a többinek, akiknek felsorolására nincs hely.

Leveleik tőlünk megkaphatók épúgy, mint a következők címei, akik az utolsó két hét alatt kértek tőlünk magyar levelezőt:

K. C. Masterman ausztráliai tanár, cserkésziszt, aki járt az

Arroe Parki Jamboreen, sőt Budapesten is, angol nyelvű levelezőket keres diákjai számára.

Ernest Davis 10 éves Worcester-i angol farkaskölyök angol nyelvű magyar levelezőt keres.

Fritz Schadow 19 éves berlini német fiú az amerikai World Brotherhood of Boys útján magyar levelezőt keres az angol nyelv gyakorlása céljából. Abba is beleegyeznek, hogy magyar levelezője németül írjon, ő ellenben angolul fog írni és kéri leveleinek kijavítását. Egyike a legkülönlegesebb kéréseknek, ami valaha is hozzánk került, de reméljük, hogy a Magyar Cserkész olvasói közt erre is fog akadni vállalkozó.

A nagy számban nálunk heverő amerikai cím és levél miatt újból kérjük: keressetek számukra levelezőket angolul tanuló diákismerőseitek közt. Higgyétek el, hogy nagyon sok fiú van Magyarországon, aki szívesen levelezne, ha tudná, hogy van rá alkalom. Ilyen új területek feltárásával nagyon jó szolgálatot tesztek levelezési akciónknak, mely jelenleg szintén új területeket tár fel számotokra külföldön: erről azonban legközelebb.

Idézetek levelekből.

Sajnos, az utolsó két hét alatt csak egy külföldi levelet kaptunk átolvasás végett s az is Chicago banditáinak és alkoholfüggőségük hű leírását tartalmazza. Mivel ez nálunk végkép agyoncsépett téma, nem hisszük, hogy számot tarthatna érdeklődésekre, hát nem is közöljük.

Igy ismét csak a nálunk heverő Open Road levelekre vagyunk utalva: idézünk néhányból: hátha ezáltal is könnyebben tudunk rajtuk:

14 éves fiú, Charles Long írja Syracuse-ból (Indiana):

Minden reggel külön autobusz jön értünk és elvisz az iskolába, délután pedig hazahoz bennünket... Gondolom, ön már jó sok ökröt láthatott: én bizony még soha életemben nem láttam ökröt... A múlt évi népszámlálásnak sikerült több, mint tizenkétezer lakost kimutatni városunkban. Hogy miért? Azt hiszem, azért, mert az én apám vezette a népszámlálást.

Egy Rhode Island-i származású fiú ezt írta levele hátára:

„Ha elvész, kérem visszaküldeni a köv. címre: Thos O. Brien etc.”

John Batchelder 15 éves Massachusetts állambeli fiú többek közt ezt írja:

„Egy nagyon régi házban lakunk, amely már 50 éves: 15 szoba van benne. Két testvérem van s mindhármunknak van külön szobája. Nagyon érdekel a rádió és már sikerült beszélnem Olaszországban Marconival a rövidhullámú adómon.”

Edward Noll 12 éves cserkész Pennsylvania államból írja:

„Van egy Peggy nevű kutyám, amelyik nagyon okos: például mindig elkezd sírni, mikor én éneklek.” A továbbiakban elpanaszolja, hogy, ámbár sok idegen országba írt az Open Road révén, még sohasem kapott választ. „Ugy látszik, nem élveztetek eléggé a leveleimet” — mondja s hogy levelét élvezetesebbé tegye, odairja a végére a legújabb amerikai vicceket.

Címünk: Levelezési akció, Cserkészház, Bp., V., Nagy Sándor-u. 6.

Hivatalos óránk: Szerdán délután 5—7-ig.

Atányi István.

Kosztér atya internátusa. A Soproni Szent Imre-Kollégium katolikus papok vezetése alatt álló modernül berendezett, új intézet, amelyben Kosztér atya és munkatársai a cserkészpedagógia elvei szerint szívvel és sok-sok romantikával nevelnek. Most szeptemberre I—III-osokat vesz csak fel az atya. A diákjai a bencések humanisztikus gimnáziumában vagy az állami reálgimnáziumban tanulnak. Kérjétek tájékoztatást; szívesen küld mindenkinek az igazgatóság. Az intézetet a Magyar Cserkész minden cserkészszülőnek szeretettel ajánlja.

Cimlapunk ismét Márton mester műve, aki ezzel a rajzával a Cserkészbolt által forgalomba hozott „Nomád“ sátrat akarta mindazoknak bemutatni, akik már bizonyára kíváncsian várják. A háromszínyomatú klisé és az azzal járó magasabb nyomdaköltségeket a Cserkészbolt ajánlotta fel a Magyar Cserkész kedves olvasótáborának.

ÁLLATOK FÉNYKÉPEZÉSE.

Ha az ember a külföldi irodalmat — folyóiratokat, szakkönyveket — lapozgatja, lépten-nyomon szebbnél-szebb állatfelvételeket talál bennök, míg a mieinkben aránylag igen keveset.

Vadászúton fényképező géppel.
Akantisz Rezső felv.

Előre kell bocsátanom, hogy itt csakis a szabadban vadon élő állatok fényképezésére gondolok, nem pedig a fogóságban tartottakéra.

E téren való elmaradottságunknak némileg az oka lehet, hogy ma minálunk nem valami sokan vannak abban a helyzetben — főleg anyagilag —, hogy ebben a szórakozásban kedvüket lelhetnék.

Az anyagiak hiánya vagy abban jelentkezik, hogy az e célra leginkább megfelelő fényképező-gépek bizony meglehetősen drágák, illetve az olcsóbbaknak a használhatósága többé-kevésbé szűk korlátok közé szorul — vagy pedig abban, hogy gondtalan megélhetése céljából nálunk a legtöbb embernek mindig dolgoznia kell, így nem marad elég ideje az állatok szabadban való fényképezéséhez.

Pedig ehhez bizony a megfelelő gépen kívül időből kell a legtöbb, de körülbelül ugyanannyi kell türelemből is.

A felett is sokat vitatkoztak már, miféle gép a legalkalmasabb erre a célra. Általában véve egy legalább 4.5 fényerejű 9×12-es tükrös reflex kamara lesz a legjobb, különösen, ha az lehetőleg nem túlnehéz, de amellett összerakható. Csakhogy ezek a gépek bizony meglehetősen nehezek.

De ne kedvetlenedjünk el. Sokkal egyszerűbb és olcsóbb gépekkel is lehet kitűnő képeket csinálni, csak hogy ebben az esetben még jobban kell győznünk — türelemmel.

Arra, azt hiszem, igazán nem kell sok szót vesztegetnem, hogy az állatokról felvett jó képek mily sok örömet, mily kellemes szórakozást szereznek gazdájuknak.

Még ha nem is szarvasokat kaptunk lemezünkre, vagy filmünkre, hanem csak pl. egy virágon ülő pillangót, a

fakérgen alvó éjjeli lepkét vagy bogarat, avagy egy napon sütkérező gyíkot, a tó partján üldögélő békát — ezek is mind megannyi kellemes emlékei lesznek kirándulásunknak.

Ha állatokat akarunk fényképezni, célszerű azt az egyszerűbb, könnyebben lefényképezhető dolgokon kezdenünk, amint fentebb említém, a rovarokon, lepkéken.

A madarak fényképezésének legbiztosabb és legegyszerűbb módja, hogyha valamely fészkek mellett — melyben

fiatalok vannak — búvóhelyet készítettünk magunknak, pl. egy kis lombsátort, és azt, mikor az öreg madarak nincsenek odahaza, napról-napra közelebb visszük a fészkekhez. Ezen az úton-módon — alig hinnénk — mennyire bizalmassá tehetjük a madarakat. Egy angol természetbúvár erdei szalonkát fényképezett így, de ő a madár jelenlétében jött minden nap közelebb a tojásain ülő szalonkákhoz. Két hét múlva egész nyugodtan járhatott-kelhetett a madár körül, az rá se hederített; az utolsó felvételeket már félméternyiről csinálta, sőt mikor a szalonka leültében egy levél kocsányát lenyomva a levéllel egész fejét eltakarta, az ember kénytelen volt óvatosan elvenni a levelet, kihúzni a szárát a szalonka alól, amit az nyugodtan túrt — és így aztán gyönyörű lett a kép.

Ez az egyik módja a madárfényképezésnek.

A másik szintén jó módszer a téli etetés alkalmával megörökíteni az etetőre szokott madarakat. Persze itt is búvóhelyből. Egy amerikai ornitológus úgy fényképezte

Vércsecsalád a fészkeben. Antal József (92. cs.) felv.

a madarakat, hogy az etetőt egy deszkából épített kamra mellé tette. Ő maga a kamrában volt a géppel, de a lencse persze a deszkafalba vágott lyukon keresztül leste a madarakat.

Sokat írhatnék még a madarak fényképezéséről, de ízelítőnek, avagy útmutatónak egyelőre talán ennyi is elég lesz.

Az emlősök között aránylag kevés olyan van, amelyet könnyen és eredményesen fényképezhetnénk. Még leg hamarabb célt érünk, ha egér- vagy ürgelyuk mellett lesünk, de hát ezek bizony csak olyan nagyon is hétköznapi jószágok, hogy rosszabbat ne mondjak róluk. Hálás téma, de még több türelmet kíván egy rókalyuk mellett kivárni, míg a kölykök kijönnek a napra sütkérezni, játszani.

A nagyobb emlősök, különösen az öreg állatok fényképezését igen megnehezíti, hogy ezeknek nemcsak a szeme, hanem az orra, illetve szaglása ellen is el kell bújnunk. Vagyis akármilyen jól bujtunk is el valami bokorba, ha a szél tőlünk fúj az állat, illetve a hely felé, ahová az állatot várjuk — hiába lesünk rá. Mindig szemben kell lennünk a széllel, ha nagyobb, kifejtett állatot akarunk fényképezni.

Ez alól a szabály alól némileg kiesnek a vadaskertekben télen az etetőre járó őzek, szarvasok, dämvadak, mert azok ott már igen ismerik az embert s így nem félnek tőle.

Pillanatfelvétel a nádásban.

Mivel sok emlős állat csak éjjel jár, az ilyenek fényképezéséhez a magnézium segítségére szorulunk.

Jóllehet a cserkészeknek a kirándulások, táborozásuk alkalmával komolyabb dolguk is bőven akad, azért bízást merem állítani, lesz még hébe-hóba annyi szabadidejük, hogy valamely közelben lévő fészkek mellett néhány kedves képet csinálhassanak. Az apró énekesmadarak fészkenél nem is fog kelleni sokáig várakozniok (ha jól bujtak!). Hiszen azok az apróságok mindig éhesek, szüleik majd minden percben fordulnak az elemőzsiával, lépten-nyomon hordják nekik a férget, kukacot.

Csak egy kis türelem, és máris megörökítettük a fiait etető madarat. Kinek ne tellenek öröme az ilyen kedves fényképekben?

Szemere Zoltán.

Bravúros felvétel a sziklák között.

A GŐZFŰRÉSZ.

Sistereg, zúg, zakatol a gép,
Sercen a fűrész, vágja a törzset,
Porzik a deszka, csattog a gépszij,
Siró muzsikákat ver ki a ritmus.
A nagy kohóban lángol a tűz,
Zúg zakatolva a vasnyaku tengely,
Lendül a nagy kar, izzik a henger,
Pusztul a nagy törzs, pusztul az élet . . .

Jaj, hogy porzik a fa,
Szilánkjá pattan, ága lecsattan,
Messzi süvölt el néma sírása,
Acél lihegése, a tűz dohogása,
A gép remegése, a láng lobogása,
Mind azt kiáltja rémes erővel:
Hulljon az élet, vesszen a nagy szál!

Sándor Dénes most megjelent verskötetéből.

És a szegény fa sírva, zokogva
Ejti a vérét, elhal a jajja.

Vége a létnek, álom az élet,
Álom az erdő, álom a hegy, völgy,
Csengő madárdal nem jő már vissza,
Jó anyaföldje tejét nem issza,
A kis patakban nem játszik sellő,
Nem küld több csókot a hajnali szellő,
Nagyot sikoltva utolsót sóhajt,
Sercen a deszka, roppan a vége,
Itt már a halál . . .

S a gép remegése tovább zakatol,
A lélek, a fül majd megsiketül.

Jaj, testvérek, menjünk ki már,
Kint vár az édes napsugár,
Kint vár a drága szüzi csend,
Hol minden, minden dalt terem,
Hol vigan sarjad az élet.
Jertek testvérek, tárva az ajtó,
Fussunk, meneküljünk, tisztuljon a csend,
És zengjen az élet, a lélek . . .

S a gép ott bent tovább robog,
A pusztító láng csak lobog,
A törzsek sírva hullanak,
Pusztulnak élő életek.

Itt kint a szüzi hegytetőn,
A lombaváró fák s az erdők
Álmodják még az életet . . .

CSERKÉSZIDEGENFORGALOM.

A husvéti ünnepeket három bécsi csapat használta fel, hogy hazánkat meglátogassa. E csapatok már a K. Cs. P. Sz. gondosan összeállított programját használták, a szervezet gondoskodott vezetésükről, ellátásukról s általában minden tekintetben szolgálatukra volt az érkezés percétől az elutazásig.

A 4. sz. bécsi csapat dr. Scholtz tanár parancsnokuk vezetésével immáron ötödikben tett magyar mozgótáborán ezúttal Keszthely és környékét tekintette meg, ellátogattak Hévízre s a Dobogó avarokori emlékeit nagy érdeklődéssel tanulmányozták. A 14 cserkészből álló csapat apr. 4-én tisztelgett a városházán s ez alkalomból a városbíró nemzetiszínű kokárdákkal ajándékozta meg őket. Az ottani szintársulat meghívására ingyen előadásban is volt részük. Jamboree-filmünket is nagy tetszéssel nézték végig. Tartózkodási idő apr. 1—6.

A 34 tagból álló 8. sz. bécsi csapatot Kleibl Wilhelm parancsnokuk hozta Budapestre. Velük jött Hoffmann August cserkésztiszt is, aki az 1926. évi Nemzeti Nagytáborban volt az osztrák csapat vezetője. A tisztikart dr. Molnár főtitkár vacsorán látta vendégül a Dunapalotában, megérkezésük napján. Budapest egyikébe láttnivalóin kívül végignézték a vasárnapi őrsváltást is a Várban s ez alkalommal Taby testőr-százados kérésére kordont álltak. A rendelkezésükre álló idő rövidege ellenére is módot találtak arra, hogy a „Névtelen Hősök” emléke előtt tiszteljenek.

Breuer Fritz a 44/X. sz. csapat 11 tagjával érkezett Budapestre, s itt három napig tartózkodtak.

Egy részük Pünkösdkor ismét ellátogat hozzánk.

FÉNYKÉPESZEK FIGYELMÉBE!

Rögzítsük meg fényképeken a tiz törvényt!

Minden törekvő fényképész olvassa el!

A Magyar Cserkészsövetség egy vagy két sorozat cserkészelevezőlapot óhajt kiadni. Ezúttal a legmodernebb formát választja: fényképeket akar levelezőlapokon sokszorosítani. És pedig olyan képeket, amelyek a tíz törvény valamelyikének gondolatát fejezik ki, egy-egy megkapó jelenetben. Ilyen fényképekre ezúttal pályázatot hirdet. A pályázat feltételei a következők:

1. A fénykép jelenetet ábrázoljon.
2. A jelenet központjában cserkész (cserkészek) legyen, aki éppen teljesíti a törvényt.
3. A kép ne legyen mesterkéltné, hanem természetes, tegye a pillanatfelvétel benyomását.
4. A képen szereplő cserkész(ek) külsejében is képviselje a magyar cserkésztípust.

5. A kép készülhet szabadban is, de szobában is. (Csapatotthon, műterem.)

6. A kép technikája olyan legyen, hogy jól lehessen klissirozni.

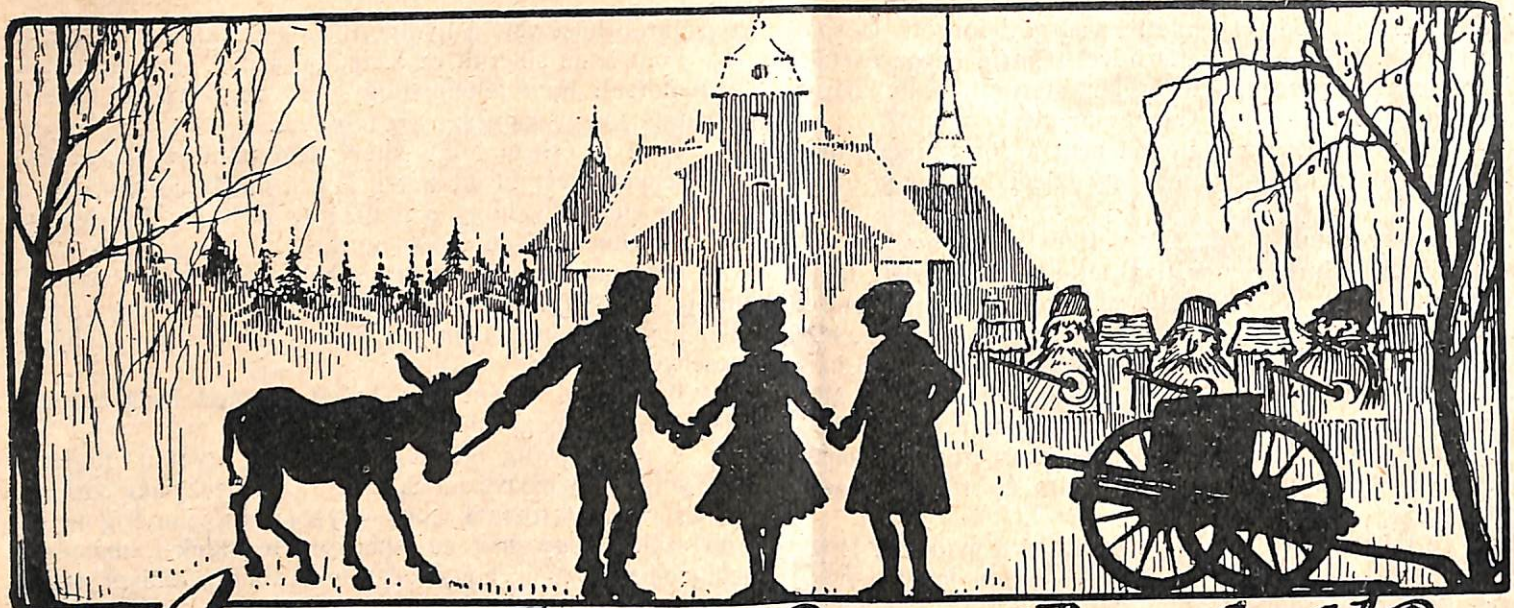
7. A kép nagysága rendes levelezőlap-forma, vagy annak nagytársa, vagy kisebbítése legyen.

A beküldött képeket szakértő zsűri bírálja el. Minden fényképért, amely sokszorosításra kerül, 20—20 P-t fizet a Cserkészsövetség Gazdasági Hivatala. A Magyar Cserkész szerkesztősege pedig fenntartja azt a jogot, hogy a pályázatot meg nem nyert, de ügyes képek közlési jogát egyenkint 2 P-ért megvásárolja.

A pályázat beküldési határideje május 20.

A beküldött pályamunkát nem adjuk vissza.

A beküldött fényképek bírálata helyszüke miatt ebből a számból kimaradt.

A vadász-kastély titka.

Irtá: Fabián Gyula. Rajzolta: Fabiánné B. Ilona.

A kastély tisztására ért. Egy levéltelen, zörgős ágú kő-kénybokor mögül kémlelte a sötét épületet. A sűrű félhomályban a kastély élesen rajzolódott ki. Egyszer csak az egyik emeleti ablak megvilágosodott. Tétova, kusza fény imbolygott az elhagyatott kastélyban. A fény ablakról-ablakra haladt. Gáspár úr kövé meredten figyelt. Amint néz, hát látja, hogy az egyik ablak vörös világosságában egy árnyékforma jelenik meg. Fialat, nyúlank alak, rövid bekecsben, hetyke vadászkalapban. Gáspár úr majd elájult ijedtében.

— Nagy Isten!! Hiszen, ez a fiatal Konrád herceg, a bajor király közeli rokona, aki szörnyű gépkocsiszerencsétlenség áldozata lett! Négy évvel ezelőtt járt itt a pornói erdőben, a nagy udvari vadászatban. Akkor is ezt a ruhát viselte, amely azóta gazdátlanul lógott a kastély ruhás szobájában! Hogy kerül ez ide? Éppen olyan, mint amilyen négy esztendővel ezelőtt volt! Nem is lehet ez más, mint a szelleme, amely véres árnyként, nyugtalanul bolyong az elhagyatott pornói vadász-kastélyban. De mit keres itt e véres árnyék? Kísértetek tanyájává teszi a csendes lakot. Földülje az erdő nyugalma! Bizonyára a nyulat is ez a szellemalak puffantotta le és ő babonázta meg! El innen! El, te borzalmas kísértet, vagy puskám golyójával teszem próbára mivoltodat! Ledurrantalak, mint a tököket!

Gáspár úr fölemelte a puskáját és durr! Rátüzelt az árnyékre. A nagy puskadurranásra eltűnt a kísértet és kialudt a világosság.

— Hah! Eltaláltam! Most azután előre! Körülnézek a kastélyban. Majd meglátom, hogy kit löttem agyon fegyveremmel. Betyár fekszik-e ott, vagy pedig csakugyan létezik valami kísértet!?

Gáspár úr áthaladt a tisztáson, a nagy külső fal kapujához lépett, kinyitotta, átment az udvaron, belépett a kastélyba, elővette kis villamos zseblámpáját, megnyomta a gombját. Szegényes világosság terjedt el az előcsarnokban. Gáspár úr fölment az emeletre és egyenesen a ruhás-kamrába. A kis kamrában semmi rendetlenséget nem talált. A sorban lógó ruhák érintetlenek voltak és — óh, Irgalom atyja, ne hagyja el! — ott lógott az ifjú Konrád

herceg bekecse is a fali fogason és fölötté a hetyke vadász-kalpag!

A vén erdősz megdörzsölte a szemét. Azt hitte, hogy csak káprázat úz játékot vele. De nem hagyta annyiban a dolgot. A fogashoz lépett, lekasztotta a bőrbekeset, leterítette egy asztalra. Alig világította meg a titokzatos ruhadarabot — a borzalom kiáltása szakadt fel ajkáról. A bőrkabáton, éppen a szív helyén, egy pörköltszélű kepek lyukacska volt, amelyet kétségtelenül fegyvergolyó ütött. A lyuk alig néhány perccel előbb keletkezett, mert még érezni lehetett az égett bőr szagát. Ezt a lyukat minden bizonnal ő ütötte a puskagolyójával. Gáspár úr önkénytelenül a kabát zsebébe nyúlt. Ijedten kapta vissza a kezét, mert meleg, kemény tárgyat érintett meg. Összeszedte a bátorságát, kifordította a bekecs zsebet. Kemény tárgy koppant a földön. Gyorsan utána kapott. Egy puskagolyót tartott a kezében! Ez a golyó az ő puskájából került ki, néhány perccel előbb, átütötte a kísértet kebelét és most íme a kísértet bőrkabátjának a zsebéből pottyant ki, mint a bikkmakk a fáról. A golyó az övé. Hiszen, csak ismeri!

Hát ez egyenesen borzasztó! Rémes! Reszkető kézzel akasztotta vissza a bekecset és rogyadozó lépésekkel börtorkált ki a ruhás-szobából. Áthaladva a folyosón, az ebédlőbe ment. Amint a zseblámpa fénye reszketve megállott az asztalon, az öreg erdősz elszedült a meglepetéstől és ijedtségtől.

— A nyúl! A nyúl! — rebegte rémülettől akadozó nyelvvel. — A nyúl ismét kísért engem! Minden jó lélek dicséri az Urat! Távozz tőlem sátán!

Szegény erdősz hiába hányt a kereszteket a rémlátomásra, a nyúl nem tűnt el, hanem itt hivalkodott tovább is az asztalon, ezúttal mint remekül készített nyúlgerinc, mellette egy tálon aszalt-almakompót illatozott. Gáspár úr csak elfordult a pokoli látványtól, háttal kibörtorkált az ebédlőből, óvatosan lesurrant a lépcsőn és elhagyta a vadász-kastélyt.

Már jó késő volt, amikor haza érkezett.

— Éhes vagyok — szóló komoran Cili néninek —. El is fáradtam. Vacsora után azonnal lefekszem.

Cili néni aggódó szeretettel sürgött-forgott Gáspár bácsi körül. Hőfehér asztalterítővel takarta be az asztalt, finom herendi porcellántányérokkal terített, nagy barna korsóban habos sört tett Gáspár úr elé.

— De csak vacsora után idd meg a sört. Finom, igen finom vacsorát adok, tudom, hogy ízleni fog utána a sörröcske.

A jó öreg asszony térült-fordult és máris hozta a remek vacsorát s büszke mosollyal tette le az ura elé a tálát. Gáspár úr éhesen, az étvágytól csillogó szemmel pillantott a tálra. Amikor azonban a tálát jól szemügyre vette, hirtelen fölugrott, kirúgta maga alól a széket és ijedten hátrált. A tálon pompás nyúl feküdt, egészben kisütve. Még a koponyája is ott volt dísznek, a szájában egy citromszeletet tartva és babérlevelekkel megkoszorúzva. Gáspár bácsi halotthalványan meredt a nyúlra és rekedten szólalt meg.

— Te asszony! Mi ez? Hogy került ez a nyúl ide? Hogy mersz elém nyulat hozni?! Átkozott legyen minden nyúl, amely a pornói erdőben szaladgál!

— De Gáspár — csitította Cili néni —, hiszen te magad lötted ezt a nyulat már egy héttel ezelőtt és a mai napig állott a pácban! Nyugodj meg, kedvesem. Ez a nyúl teljesen megbízható . . .

— Vagy úgy? Az már más. Már azt hittem, hogy megint az a boszorkányos nyúl fekszik előttem! Mindegy. Akárhogy van is. Elmúlt már az éhségem. Nem kérek a pecsenyéből. Ebből a nyulból! Ebből a fenevadból! Bocsáss meg, lelkem, kissé rosszul érzem magamat. Igen fáj a fejem, én lefekszem. Jó éjszakát, kedves! . . .

HETEDIK FEJEZET.

Vacsora a kastélyban.

Gáspár úr nem vacsorázott.

Annál jobban sikerült az a nagy lakoma, amely a bajor királyi kastélyban folyt le fényes ünnepi külsőségek között. Mondhatnám: udvari vacsora volt, mert hiszen a bajor király asztalánál folyt le. A fényességet egy szál gyertya szolgáltatta.

Alig húzta ki a lábát a kastélyból Gáspár bácsi, a két szökevény előjött rejtekéből, ahol addig tartózkodtak, amíg az öreg erdész az épületben járt.

Tamás és Jóska letelepedett az asztal mellé. Tamás

Hogyan is történt az a kabát história?

szép darab húst vett a nyúlgerincből és falatozni kezdett. — Pompásan sikerült ez a nyúlpecsenye. Jól megadtuk savát-borsát. Igen féltem, hogy az öreg erdész elviszi, ha rátalál, vagy megeszi a pecsenyét.

— Nem is értem, hogy miért nem bántotta az erdész a pecsenyét, mert én amikor a lövést meghallottam, olyan gyorsan elbújtam, hogy a nyulat az asztalon felejtettem. Tamás hamiskásan mosolygott.

— Elég oka lehetett az erdésznek arra, hogy sietve elhagyja a kastélyt. Annyi rémes és titokzatos dolog történt vele, hogy minden bizonnal elment az étvágya a nyúlpecsenyétől.

— Hogyan is történt az a kabát história, mert én nem értem teljesen, hogy mi történt?

— A dolog pedig igen egyszerű. Én gyanút fogtam. Meg voltam győződve arról, hogy az erdész még visszatér. Ezért elhatároztam, hogy egyrészt figyelni fogom az erdő szélét, hogy meg ne lehessen bennünket, másrészt pedig elhatároztam, hogy kieszelek valamit, amivel addig föltartóztassam, amíg mi elbujhatunk.

— Ahá, kezdem már érteni! — derült fel a Korcsog arca.

— Hiszen, értheted is. Emlékszel arra a szép börbekecsre, meg a hetyke vadászkalpagra, amelyet Konrád herceg viselt akkor, amikor utoljára volt itt? Ebben a ruhában le is fényképezték a kis herceget. A fotográfiára pedig rá van írva, hogy a szegény autószerencsétlenség áldozata lett. Hát, én egy álló fogast állítottam az ablakba, ezen szépen elhelyeztem a bőrkabátot, föléje tettem a vadászkalapot, a hiányzó részeket rongyokkal pótoltam és az ablak mögé egy kisleányú gyertyát állítottam. Az udvarról megnéztem alkotásomat, mondhatom, elég kísértetiesen hatott az egész. Ugy okoskodtam, hogy bárki közeledjék is a kastélyhoz, ez a díszkivilágítás föltűnik majd neki és innen közeledik majd a kastély felé, én pedig okvetlen meglátom és jelt adok a menekülésre. Számításom bevált. Alig szürkült, leshelyemről észrevettem, hogy egy kökénybokor mögül az öreg erdész rémült meglepetéssel szemléli a kísértetet, majd előkapja a puskáját és rátűzel a bőrkabáttra. Én a fal tövében lapultam, hallottam a dörrenést, az ablak csörrenését, a golyó fütytyentését, amint a kabátot átütve, koppant a falon. Oda-kúsztam, megtaláltam a golyót, beletettem a bőrkabát zsebébe és a „kísértetet“ gyorsan a ruhás szobába cipeltem. Én is ott rejtőztem el egy földig érő nagy bunda mögé, ahonnan láttam mindent. Az erdész bejött a szobába, rávilágított a bekecsre, megtalálta a „lösebet“, sőt a tulajdon golyóját is a kabát zsebében. Mondhatom, hogy az erdész bácsi igen csodálkozó arcot vágott. Nem akarom éppen mondani azt, hogy megrémült, de bizonyos az, hogy a kedélyállapota nem volt rózsásnak nevezhető. Gyanus sietséggel hagyta el az öltözőt, berohant az ebédlőbe, onnan is olyan robajjal sietett ki, amelyből azt kell gondolnom, hogy ott is megijedt valamitől.

— Mitől? Hacsak ettől a nyúlgerinctől nem! . . .

— Ki tudja? Ha valakit egyszer megmárt a kígyó, az a gyíktól is fél. A félelem igen veszedelmes betegség, különösen akkor, hogyha bátor embert ejt meg. Szoktál te félni, Korcsog? Ugy néha? Mondjuk este a kísértetektől?

— Één? Één neem félek! — mondta Korcsog vacogó fogakkal, mialatt libabőrös lett a háta. — Báátor legény vagyok één! Felőlem jöhetnek, mehetnek a kísértetek, oda se' neki! Pukkadjanak meg ott, ahol vannak! Különben nincsenek is és én nem hiszek bennük.

— No, ezt már örömmel hallom. Én sem félek semmiféle kísértettől. Sőt mindenkor szívesen hallgattam, amikor az öreg Rozink kísértethistóriákat mesélt. Olvasni is szerettem az ilyesmit.

(Folyt. köv.)

◆◆ KÖNYVISMERTETÉS ◆◆

„Szép vagy, gyönyörű vagy Magyarország” zenekari kiadása. Minden cserkész ismeri Vincze Zsigmondnak fenti gyönyörű irredenta dalát. Nagyon sok tábornóz hangulatos, lelkes emlékei fűződnek ehhez az igen kedvelt dalhoz, amelyet több szólamra is énekel minden cserkészenekkar.

Ezt a csonkakarta határain túl is mindenütt ismert dalt Pécsi-Prichstal József átírásában most adta ki zenekar számára a Rőzsavölgyi és Társa cég. A zenekari kiadás kiváltképpen cserkész fűvös zenekarok számára igen alkalmas. Hiszen ezen a téren úgy sem dicsekedhetünk nagy gazdagsággal. Nagyon helyesen tennék zenekaraink, ha ezt a hatásos, megkapóan szép magyar dalt a Pécsi-féle feldolgozásban műsorukba felvennék.

Izsóf Alajos: „Életre, halálra”. A magyar ifjúságnak egyik legmelegebb lelkű barátja, a cserkészmozgalom egyik legelső magyar apostola írta ezt a nagyszerű füzetet, amelyről azt mondotta egyik legnagyobb szakorvosunk, Parassin József dr. tudós specialista, hogy ez „a levegő, a víz, a napfény gyönyörű himnusza”. Valóban nem lehetne találobban jellemezni ezt a művet, amely hatalmas erővel kiált bele a magyar életbe, hogy felrzza mindenkinek a lelkiismeretét, aki csak tehet valamit (és ki nem tehet?) a magyar élet egyik leggonoszabb, legkegyetlenebb, legpusztítóbb ellensége, a tudóvész ellen. Költő, sokszor megdöbbentően drámai erővel esdekel a magyar lelkekhez: ne nézzék tétlenül, hogy mint gyilkol bennünket minden Trianonnál kegyetlenebb átkunk, a tudóvész. Bennünket cserkészeket már csak azért is élénken érdekel ez a füzet, mert a cserkészeletet tárja a magyar közönség elé a szerző, mint amely élet a legbiztosabb védekezés a tudóvész ellen.

Izsóf Alajos pompás füzetét elküldi a napokban minden cserkészcsapatnak. Fogadjátok szívesen. Olvassátok el és terjesszék annak megszívlelendő gondolatait. A füzet csekély árát (80 fill.) pedig küldjétek el hálás szeretettel a cserkészeket olyan igazán szerető, a mi mozgalmunkat Magyarországon az elsők között terjesztő szerzőnek.

Ujra kapható a Temesi Cserkészkönyv!

Haller Jenő: Pesti indián és magyar diákok háborúsdíja. (Kalandos ifjúsági regény. A szerző kiadása.) — Kis diákoknak szánt regény, amelynek a hősei is 10—12 éves diákgyermekek. A polgári iskola ádáz indiánjainak és a szomszéd utcai gimnázium magyarjainak félévig tartó ellenségeskedését és a bizonyítvány kiosztás után következő döntő ütközetet meséli el röviden a szerzője. Egyszerű novella-téma, amelyet százféle alakban is feldolgoztak már May Károlytól Molnár Ferencig (Pál-utcai fiúk). De mindig kedvelt olvasmánya volt a fiúknak, valahányszor olyan egyén írt róla, aki közel tudott férközni a gyermekek kalandokra vágyó, nagy fantáziájú és mégis az igazságot kereső lelkéhez. Mindezeket megtaláljuk ebben a könyvben is, ha ez a kis elbeszélés nem is ér fel a May-könyvek izgalmaival, a Verne-regények fantasztikumával, de van benne valami, ami ezekből hiányzik: egy kis magyaros diáksíny, egy kis hancurozó katonásdi s mindezek felül jó kedélyű, ismerős diákpajtások. Ennyi az, amit a könyv nyújt. S a végén egy ádáz küzdelem után nagy kibékülés, mert „magyar a magyar ellen komolyan nem harcol”. (A könyv megrendelhető a szerzőnél, Budapest, VII., Ilka-u. 23., 1.60 P áron.) F. K.

Sándor Dénes: Muzsikál a tábor. (Versek.) Budapest, 1931. A budapesti Cserkészkerület kiad. Az előszó azt kéri, fogadjuk szívesen, szeressük és olvassuk a szív szavait, érezzük meg belőlük a cserkészlélek tisztáncsengő, meleg hangját. S ahogy olvassuk a verseket, valahogy úgy érezzük, hogy aki sohasem olvasta volna a versek legnagyobb részét a Magyar Cserkész lapjain, az is megsejti ez emlékköltészet valódi liráját, melynek az áhítatos, oadaó cserkészlélek a forrása.

Szép a verseknek a csokra így együtt s mindannyiunk táborai, cserkészörömei, apró gondjai minket is visszahívna, mint az álom, mint a sejtelem s a költő dallamait a mi lelkünkre hangolják. A költő igazi értéke ott kezdődik, amikor valamely közösség érzelmeit, gondolatait látja meg és érzi át, dallá, költeménnyé formálja és visszaadja a közösségnek. Mi is érezzük a tábor csendjét, résztvettünk a tábor miséjén, miénk lett a falu, hallottuk a tábornóz sokszínű meséjét, velünk volt Jézus a táborban s éjjeli őrsegen halk imát mondtunk s amikor búcsúzni kellett, könnyes szemmel fogtuk be még egyszer az üres tábornót.

REMINGTON PORTABLE IRÓGÉP

**Ez az Ön
leghűségesebb
munkatársa**

irodában, otthon és utazás közben.

Díjtalan bemutatás országszerte.

**18 HAVI
részletre is szállítunk**

**Remington Irógép
Részvénytársaság,
Budapest, VI. Andrássy-út 12.
Telefon: 212-84, 212-85, 218-09.**

Mi is hiszük, hogy csak a mosolygó emberé az élet s a mosolyt, a lélek örök derűjét a hitben és szeretetben fogant és abban megerősödött cserkészlet adja nekünk, tudjuk, hogy a csapattiszt úr néha halk, csendes esteiken félrevonul, lelke zenéje most más, fojtott, mint a kicsi lámpa fénye és fejét asztalára hajtva felzokog, de hisz a jövőben, hisz abban a muzsikáló csapatban, a liliosmoskeblű fiúknak.

Mindezt mi is érezzük, tudjuk, hiszük és valljuk valahol a lelkünk mélyén és Sándor Dénes eljött, hogy mindezt eldalolja, élessze, mélyítse hitünket, bárhova szórjon bennünket is az élet. Mert Sándor Dénes nekünk énekel, cserkészeknek úgy, ahogy fiatal paplelkéből önkénytelenül felszakad a hang s hirdeti a lánggal égő diadalt: a győzelmet.

S még valamit. Túl minden nagy cserkészeszmén, szent érzelmen, értéke ez a kis kötet költészetünknek a dallamosságért, változatos formanyelvért. Muzsikál a tábor — ezt írta címül s modern költészetünk erős dallamtalanságában elringat e költeményekben a szó muzsikája és tetszik a változatos forma, a gazdag ritmus. Ezért tudjuk elejétől végig újra meg újra olvasni a kötetet.

Örömmel sorozhatjuk be cserkészirodalmunkba Sándor Dénes verseskönyvét, mert ezek a versek széppé teszik ünnepélyeinket, áhítatosabbá tábornózeinket és főképpen — ezek a versek téli esteinken nyári álmunk.

Dr. Dénes Tibor.

Megjelent az új Ruházati Szabályzat. A csinos 30 oldalas füzet kapható a Cserkészboltban és a Gazdasági Hivatalban. Ára 60 fill. Vidékre 66 fill. bélyeg beküldése ellenében postán küldjük.

A Francia kalandozás hírei.

A végleges jelentkezések határideje május 15. Akik már be-
küldték jelentkezési lapjukat, azok május 15—június 1-ig küld-
jék be a részvételi díj első részét: 50 pengőt a Magyar Cserk-
készszövetség Gazdasági Hivatalának, jelezve az utalványon:
Francia kalandozás. (Többen az előzetes jelentkezők közül nem
juttatták hozzánk a jelentkezési lapjukat, de a visszalépésüket
sem jelentették be!) Utólagos jelentkezéseket ugyancsak május
15-ig fogad el a Parancsnokság tekintettel arra, hogy sok nagy

csapat is van, amelyik képviselőjét ezideig még nem nevezte be
az útra.

Május végén lesz az első megbeszélés, amelyen egybegyü-
lünk, hogy megismerjük egymást. Június 1-én alakul meg a csa-
pat s ettől kezdve rendszeres összejöveteleken (vevőkend) törté-
nik a kiképzés. Addig is készülődjétek serényen. Minden jelent-
kező a nyelvtudását bővítsse elsősorban, azután tanulmányozza
könyvekből, térképekről a bejárando földet, mint egy jó hadve-
zér, hogy minél nagyobb legyen a zsákmány.

A Francia Kalandozás Parancsnoksága.

I. KERÜLET.

A 21. sz. Gárdonyi cserkészcsapat apr. 19-én
fogadalomtétellel egybekötött csapatünnepélyt
rendezett, melyen az ünnepi beszédet Gacs János
ker. elnök mondotta. Sok szép zene-, ének-
szám és szavaltat mellett bemutatták Cserhalmy:
Hurok c. egyfelvonásos irredenta színművét.

A köbányai róm. kath. egyházközség 306. sz.
Szent Adalbert cserkészcsapata és Csodaszarvas
apródcserkész csoportja, valamint a Liget-utcai
polg. fiúiskola 210. sz. Gyöngyvér cserkész-
csapata április 26-án tartotta ünnepélyes, közös
fogadalomtételét.

A 210. sz. Gyöngyvér cs.-csapat a X. Liget-
utcai polg. iskola tornacsarnokában május 3-án
d. u. 5 órakor műsoros cserkészünnepélyt ren-
dez. Minden cserkésztestvért örömmel meg-
hívunk.

Az 5. sz. KEG. cserkészcsapat április hó 19-én
délelőtti rendezte 20 éves jubilaris fogadalom-
tételi ünnepségét a II. ker. kir. egyetemi kath.
reál gimnázium udvarán. Az ünnepély előestéjén
az intézeti hősök emlékének tisztelgett a csa-
pat, ahol Folba ezredes-lelkész méltatta elesett
hőseink hervadhatatlan érdemeit; utána pedig
az egyes rajok megkoszorúzták az emlék-
táblát.

A 19-i délelőtti ünnepélyen tett a csapat idei
15 jelöltje fogadalmat, majd kerékpáros járőr
vitte el a csapat babékoszorúját a hősi halált
halt cserkészhősök emléktáblájára a cserkész-
házba. Ezután Bally János és Velösy Elek cser-
készítettek tettek ünnepélyes tiszti fogadalmat
Vidovszky Kálmán, a szövetség társelnöké-
nek kezébe, aki szép beszéddel üdvözölte őket.
A szövetség kiküldöttje felkötötte a szövetség
zászlószalagját a jubiláló csapat zászlójára,
jelkes szavakkal hangszólyozván a csapat 20
éves jó munkáját. Az ünnepélyt, amelyen a
18. számú Lóczy-cserkészcsapat zenekara mű-
ködött közre, különféle bemutatók fejezték
be, melyek keretében indiánus mutatványok,
kerékpáros gyakorlatok bemutatása és cser-
készjátékok változtatták egymást.

III. KERÜLET.

Előadások a soproni cserkészotthonokban.
Február folyamán Sopronban nagyszerű cser-
készíthet rendeztek az öregcserkészet elmélyí-
tésére. Ezen a legkiválóbb cserkészvezetők sze-
repeit előadásaikkal. Most ennek folytatásá-
képpen az ottani öregcserkészek elhatározták,
hogy havonként folytatolagos előadásokat fog-
nak tartani az egyes cserkészotthonokban.
Legutóbb Koszterszitz József tartott előadást a
tanoncserkészetről.

A soproni 64. sz. Szt. Asztrik cserkészcsa-
pat április hó 24-én bensőséges csapatösszejö-
vetel keretében hódolt a cserkészlet védőszent-
jének: szent Györgynek, kinek cserkészserények-
ben gazdag életéből mindenki erőt merített a
további jó munkára.

IV. KERÜLET.

Cserkészhangverseny. A győri bencés gimnázium
35. sz. Jedlik Anyos cserkészcsapatának
szalónzenekara április 11-én szépen sikerült
hangversenyt rendezett a bencés-gimnázium

dísztermében, melyen Győr város társadalmi
életének színe-java megjelent. A hangverseny
műsora a következő volt: 1. Beethoven: Eg-
mont nyitány, 2. Grieg: Peer Gynt, szvit I.
a) Reggeli hangulat, b) Ase halála, c) Anitra
tánca, d) A hegyimanó barlangjában. 3. Bi-
zet: Az arlési leány, szvit. a) Allegro, b) Me-
nuette, c) Andante, d) Carillon. 4. Schubert:
Rosamunde, nyitány. A sikerült hangversenyt
Fritz Ferenc dr. öregcserkész vezényelte.

V. KERÜLET.

Az eszperantó tanfolyam az 552. sz. Petne-
házy-csapatban növekvő lelkesedéssel dolgozik.
A csapat tagjainak fele látogatja a tanfolyam-
ot. A tanfolyam résztvevői eddig negyedszáz
külföldi eszperantistával leveleznek.

Az 550. sz. Baross cs.-cs. apr. 11-én este
zenésfelvonulással köszöntötte Glattfelder Gyula
püspököt névpapjának előestéjén. Ugyanakkor
köszöntötték névnapot illo parancsnokukat. —
A csapat kiképzés céljára megkapta a szegedi
körletpályát minden vasárnap délutánra.

Tisztgyűlés. Az V. kerület tavaszi tiszt-
gyűlését május 3-án tartja Hódmezővásárhe-
lyen. A megbeszélések tárgyát egyedül a nyári
nagyábró képezi.

Szemle a szegedi cserkészek felett. Április
12-én az 550., április 19-én pedig a többi szegedi
cserkészcsapatok felett tartott szemlét az
V. kerület vezetősége. A két szemle összefü-
gésben áll a május 10-én Szegeden rendezendő
nagy avatási ünnepséggel, amikor az összes
helyi csapatok öregcserkészeit, cserkészeit és
apródjait avatják. Az ünnepségre vidékről is
érkeznek vendégek.

Jubileumi ünnepség. Ugyancsak máj. 10-én d. u.
rendezi Szegeden a 82. sz. Zrínyi cs.-csapat jubile-
umi ünnepségét, előreláthatólag igen fényes
keretek között. A Zrínyi-csapat, mely 1922-ben
alakult, a város legrégibb csapata.

VIII. KERÜLET.

A 850. sz. Kunok cserkészcsapat Künszent-
mártonban a nagyhéten díszorséget adott a
Szentsírhoz és nagyszombaton résztvett a fel-
támadási körmenetben.

A csapat május hó 3-án táborozási alapja ja-
vára műsoros estét rendez.

Dr. Krizsala Ferenc piarista tanár, a 118.
számú kecskeméti Turán cserkészcsapat tisztje.
volt parancsnok, a kerületnek próbázató
tisztje Budapesten fiatalon, 33 éves korában el-
hunyt. Agilis cserkésztest volt, aki sokirányú
tevékenységet fejtett ki.

A közgyűléssel kapcsolatban következőkre
hívjuk fel a csapatok figyelmét. A tisztgyűlés
követlenül a közgyűlés után lesz Kecskeméten,
tehát május tizedikén délután. — A kerület ez
éven nem tudja megadni a csapatok megbí-
zottságait, akik kedvezményt, hogy a vasúti
költségeket fedezze. Ezért kériük a csapatokat,
hogy megbízottságukat az útiköltséget utalják ki.

Tisztvizsga június hó 7-én lesz Kecskeméten
a piarista gimnázium tanári szobájában dél-
előtt 11 órakor.

IX. KERÜLET.

Kerületi nap. A kerületnek 10 éves fennállása
alkalmával rendezendő kerületi nap előkészíté-
sére a bizottságok megalakultak és megkezdtek
munkálataikat.

A kerületi nap programja a következő:
Május 23-án, szombat d. u. a vidéki csa-
patok megérkezése Debrecenbe. Táborbászallás a
Nagyerdőn.

Május 24-én, pünkösdvasárnapján reggel is-
tentisztélet. D. e. 9 órakor Országos Cserkész-
céllövő-verseny a gróf Teleki Pál vándordíjért
cserkészek és cserkésztestvérek részére. Debrecen
vezetőségeinek megtekintése. Zenés felvo-
nulás a városba. D. u. cserkészszerű foglalko-

zás. 5 órakor sporttéri bemutató. Este fél
9-kor táborüzüny.

Május hó 25-én d. e. cserkész harci-játék az
1849. aug. 2-i debreceni csata mezején. Utána
a világháborúban elesett hősök emlékművének
megkoszorúzása. Táborbontás, hazautazás.

A kerületi napon valamennyi debreceni csa-
pat teljes létszámmal fog megjelenni, a vidéki
csapatok is legalább fele létszámmal résztvesz-
nek.

A felvonuláson és a bemutató előadáson
minden csapat résztvesz. A hősi emlékmű
megkoszorúzásánál elmondandó beszédre a ke-
rület vezetősége pályázatot hirdetett. Terjede-
lem egy félív gépirással. A nyertes maga
mondja el a megkoszorúzáskor. Csapatonként
egy fiú pályázhat. Életkor legfeljebb 19 év.
Beküldési határidő május 10. A beszéd tar-
talmán kívül az előadást is bírálni akarjuk,
ezért az 5 legjobb között pünkösdvasárnapján
lesz a döntés. 1—3 pályadíj emléktárgy, 4—5
dicséret.

Tisztgyűlés. A kerület május 10-én, vasár-
nap a nyíregyházi vármegyei I. B. meghívá-
sára a nyíregyházi Sósfürdő tisztgyűlést tart
d. e. fél 11 órai kezdettel. A tisztgyűlés
előadói Vidovszky Kálmán és dr. Sztrilich Pál.
Megbeszélésre kerül a kerületi nap és a kerület
néhány aktuális kérdése.

A kerület vezetőségében a következő változá-
sok történtek: A 167. sz. Törökvs cs.-cs. vez-
etését Somorjai Lászlótlól Szemes Károly, a
967. sz. Révész Bálint cs.-cs. vezetését Né-
methy Gyula vette át. Dr. Márton Béla a deb-
receni egyetemi öregcserkész-cs. vezetésébe
kapcsolódott be.

Némethy Gyula a 967. sz. és Bassisza Al-
bert a 231. sz. csapathoz kapott ideiglenes pa-
rancsnoki megbízást.

A nyíregyházi ref elemi isk. Tas csapata ig-
zólást kapott.

Örsvezetői tanfolyam Nyíregyházán. A sza-
bolcsvármegyei I. B. örsvezetői tanfolyamot in-
dított meg Nyíregyházán. A tanfolyam vezetője
Tiefbrunner Ernő, a 189. sz. Bethlen Gábor
cs.-cs. parancsnoka, előadói nyíregyházi cser-
késztestvérek. Az összejöveteleket vasárnap dél-
utánonként tartják. Egy-egy összejövetel me-
nete megegyezik az őrsi összejövetelek meneté-
vel. Az előadások tárgyai: térkép olvasás, hír-
adószolgálat, megfigyelés, az őrsi összejövetel
programja, próbáztatás, a játék, dal, stb. A
tanfolyam május 31-én őrsi versenyekkel fejező-
dik be.

A 176. sz. Nagykun csapatot súlyos veszteség
érte, derék rajvezetője, Nádasy József, réal-
gimn. VIII. oszt. tanuló halálával. Utolsó út-
jára a csapat teljes számban kikísérte az el-
hunytat s a sírnál cserkésztestvérei nevében
Pintér János örsvezető megható szavakkal bú-
szított el.

A 963. sz. Hatvani öregcserkész-csapat 1931
ápr. 19-én tartott csapatösszejövetelen „Regös
utak” címen előadást tartott Karácsonyi Sándor.
Az összejövetelen megjelentek Debreczeni
Ferenc, a IX. kerület ü.-v. elnöke, dr. Márton
Béla parancsnok s a helybeli csapatok öreg-
cserkészeinek képviselői. Az előadó megállapí-
totta azt a végzetes szakadékok, amely a vá-
rosi és a népi kultúra között tátong. A regös
mozgalom célja ennek a szakadéknak megszü-
ntetése és eszmék, gondolatok, szokások kicseré-
lése útján a magyar néplelek megismerése. Az
előadást megbeszélés követte. Felvetődött a
rokon mozgalmak, ipari munkásság közt vég-
zendő munka, gyakorlati megoldások kérdése.
Az előadás azt az érzést keltette, hogy minél
előbb tenni kell valamit a magyar néplelek
megismerésére és megszületett az elhatározás a
gondolat megvalósítására.

A kúszászállási 953. sz. Szikszay György
cs.-cs. két cserkészt a főcserkész úr életmentő
kítüntetésben részesítette. A kítüntetés Deb-

Férfi-cserk-
észek lapja a

FIATAL MAGYARSÁG

Lendületes cikkek, eleven stílus. Legjobb íróink
tollából készül. Egy új hajtás a cserkészlet fáján!

Előfizetheted, megrendelheted a Magyar Cserkészszövetség Gazdasági Hivatalában,
Budapest, V. kerület, Nagy Sándor-utca 6 sz., vagy a Magyar Cserkész 31.428 sz. csekk számláján.

**Kérje most megjelent 5. számú
ÁRJEGYZÉKÜNKET!
BUDAPESTI BÉLYEGTÖZSDE
BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-U. 7.**

reczeni Ferenc ú.-v. elnök adta át nyilvános unnepegy keretében április 12-en.

X. KERÜLET.

A kispesti 301. sz. Kazinczy cserkészcsapait husvétvasárnap és heten kiállítás rendezeti a csapatotthonban. — A csapat korony raja musoros teatesteyt rendezett április 12-én, vasárnap. Itt szerepelt legelőször a csapat zenekara Szabo Endre h.-parancsnok vezetésével. — A csapat „Kazinczy Cserkész” című lapjának már, a tanoó tabora van. A H. B. natarozata értelmeben a lap a H. B. hivatalos híreit is közli. — A H. B. április 10-én Szent György-napján tiszti-ertekeziet tart, a cserkészszűti testületi szellem apoiasara es a fontosabb cserkészprobiémak es teenuok megbeszelesere. — A kispesti H. B. közös cserkészunnepeye az idén a K. A. C. pályán, rosók napjan, vagys majus 31-en lesz.

MI ÉRDEKEL?

Rovatvezető: Dr. SZTRILICH PAL,
a Harshegyi Cserkészpark parancsnoka.

Kik voltak az első cserkészek nevei, kik Baden-Powell-lel az első táborozason résztvettek? (Kérdezi Faragó Sándor 550. cs.-cs.)

A történelmivé vált első cserkésztábor, mely 1907-ben volt a Brownsea szigeten, résztvevői 1928-ban, a cserkészet nagykorúságának emlékülennép-összegyűlték. A „The Scouter” című lap számos képet közölt ez alkalommal az angol cserkészet őstörténetéből.

Nagyon érdekes kóp, az első cserkészcsoapat, szókenajú, mosolygösszemű csapata Baden-Powell körül 1907-ben és ugyanazok 21 évvel később, néhány már öszülő tejele, mint meglett férfiak az örökifjú „Chief” körül.

Érdekes: a lap nem közli a neveket. Talán azért is hangsúlyozni óhajta a cserkészet álláspontját a személyi kultusszal szemben. Eppen ezért — nálunk még közérdekű sem volna — a neveket nem közölhetjük.

Lehet-e Budapesten cserkészeknek szállást kapni a Cserkészházban és mennyiért? (Kérdezi Puxbaum Jenő örsv. Győr 42. csapat.)

Sajnos nem. Ugyanis a ház meglehetősen kicsiny s csupán egyetlen vendégszoba áll az öszszes igénylőknek rendelkezésére. Ezt az igénybevétel során célszerűnek látszó felutazó kerületi vezetőknél és tisztelknek fenntartani. Ők éjszánkánként 80 fillért fizetnek. Cserkészek szállást kaphatnak úgy a Cserkészparkban, mint a Vízitelepen. Persze igazolványoknak rendben kell lennie s külön parancsnoki levelet kell felmutatni. Leghelyesebb, ha a csapatparancsnokság irásban előre bejelenti. Hálásdíj éjszánkánként 40 fillér.

Kapnak-e igazolványt az országos örsvezetői tábor résztvevői? (Kérdezi Drexler Miklós 183. cs.-csapat, Szeged.)

Az örsvezetői tábor résztvevői kaptak volna igazolványt, ha a szerencsétlenül hideg idő miatt nem oszlott volna fel a tábor hamarabb. Így technikailag nem tudtuk lebonyolítani, hiszen emlékeztek, az 1.50 P visszafizetése is mennyi ideig tartott. Igazololás szolgál a tábori emlékjelvény és a fűzet. Az elvesztett emlékjelvény ügyében írja Sztrilich Polcsi bá'nak, aki küld nekéd egy másodpéldányt. Azonban ezért 30 fillért kell fizetni (lehet bélyegben is).

Kaptak-e a lengyelek Nagymagyarország testéből a világháború végén? (Kérdezi és közli Pelle Pál 82. cs.-cs. Szeged.)

Igen, Arva- és Szepes vármegyéből néhány községet. (A másik kérdés és felelet közlése félreértésre adna alkalmat.)

A nyáron a Balaton mellé megyünk, vizisít csinálják vagy kajakot?

Inkább a kajakot ajánlom. A kajak 1. kipro-bált, 2. kényelmes, 3. turaképes, 4. szelet és hullámot bír, 5. aránylag nehezen borul, mert súlypontja a víz alatt van, 6. csomagolhatunk belé, 7. rossz időben használható, 8. vásárolva

Bélyegárjegyzéket
szívesen küld
ABONYI JENŐ bélyegkereskedése,
Budapest, IV. ker., Váci-utca 45.

is olcsóbb, 9. elkészítve lényegesen egyszerűbb, 10. kezelése gyorsabb.

A Balaton, hol erős a szél és nagyok a hullámok nem vízisínek való. Ha jó viharos idő van, megpróbálhatod kétféletes ovális deszka segítségével a „tájtéklövaglyást”, a honoluluiak nemzeti sportját. Nagy hullámoknál rövid kajakokkal is sikerülni szokott.

Milyen fára rakja a mokus fészket?

A mokus fészket legszívesebben fenyőfára rakja, még pedig a lucfenyőre (karácsonyfa). Itt ugyanis télen sem veszik észre ellenségeit, mert nem hull le a lomb. Lucfenyő hiányában más fát is felhasznál, különösen, ha megfelelő odú van rajta.

Lehet nappal baglyot látni?

Lehet! De nagyon szemesnek kell lenni. Mert a bagoly színe egészen olyan, mint a fa törzse, s így nehéz észrevenni. Olyan helyen szeret ülni, ahol hátát is megtámaszthatja.

Június cipő

napot rendezünk

május hónapban azon cserkészek és hozzátartozóik részére, akik nálunk vásárolnak. A Magyar Cserkész szerkesztőségében egy zárt borítékot helyeztünk el április hó 30-án, melyben jelezzük azt a napot, amikor mindazon szerencsés vásárlóknak a vásárlás összegét visszatérítjük, akik a jelzett napon nálunk vásároltak. A borítékot május hó 31-én bontják fel és a kijelölt napot a Magyar Cserkész június hó 1-i számában közöljük. A visszatérítések június hó 1-től történnek. Vidéki megrendeléseknél a postai megrendelés dátuma számít. Kaphatók: női és férfi luxuscipők, Jamboree cserkészcipők, gojzerer-szeges és vadászcipők.

Ternóczky János
„Baross cipőüzem”
a Cserkészbolt szállítója
Budapest, VIII., Festetics-u. 4.
(Mosonyi-u. sarok)
Telefon: J. 449—77.

Hogyan szállítunk élve halat?

A törvény tiltja, hogy élő halat kopolyáján átfűzött zsinagon vagy vesszőn vigyünk. Leghelyesebb hálóba tenni. Szoktak első hátuszonyára zsinagot kötni. Sporthalászok vízzel telt tartót visznek magukkal. Egyes halfajtákhoz, melyeknek nagy szükséglete a levegődús víz, olyan haltartókat használnak, melybe fújtatóval levegőt szívattyúznak.

A mostani cserkészházat lehet-e átalakítani, ha az új cserkészház kötelezővé válik?

Igen, ez természetes. A változás csupán olyan értelmű, hogy különösebb anyagi megerőltetés nélkül mindenki végrehajthatja.

Hogyan lehet megtanulni a szemafor-jelzést? (Kérdezi és közli: Helman Aurél 2. cs.-cs. Bp.)

A szemafor-jelzést úgy tanulhatjuk meg a legjobban, ha otthon egy tükör előtt gyakoroljuk annak leadását és felvételét.

Kik viselhetnek körgallért? (Kérdezi Faragó S. 550. cs.-cs. Szeged.)

Körgallért minden cserkész viselhet, azonban az elv az, hogy a felső ruházat csapategységben belül egyforma legyen. Így tehát ha egy csapatban a legidősebb raj vízcserkészkedés következtében viharokabátot visel, úgy abban a rajban mindenki ilyet szerezzen be.

Miért nem szólítja fel a Magyar Cserkész szerkesztője a csapatokat, hogy vegyenek részt

Magyar cserkész csak

tejet, vaját, sajtot, hortobágyi juhtúrót fogyaszt.

Grsz. Magyar Tejszövetkezeti Központ
mint szövetkezet,
Bpest, I. Horthy M.-út 113-121. Tel.: Lá. 3-29.

a Budapesten rendezendő turista kiállításon? (Kérdezi H. E.)

A Magyar Cserkész a fiúk lapja, tehát minden olyan kérdést, mely az a Magyar Cserkész egész olvasóközönsége részére érdekes, közöl. A csapatok részvételét nem a fiúk, hanem a vezetők döntenek el, s ezeknek újságja, a Vezetők Lapja megfelelő időben közölte a felhívást. Sajnos a Vezetőtiszti Testülethez a kiállításon való részvételre vonatkozólag csupán igen kicsiny számú jelentkezés érkezett.

Közérdeklők-e kéresem? (Kérdezi W. N.)

Kérdésed nem közérdeklők, mert ilyenek, hogy nagy toga van Baden-Powellnek és hogy ki lehet az az eszimo rocskészes, érdekeltnek egy logtechnikust vagy egy agyiatgyarost, de a cserkészek többséget valoszinleg nem. Jo és rossz víz megjegyzesere vonatkozólag már közöltünk választ. Egy-két kérdésed van azért a sok közül, melyek közérdeklőknek látszanak, azokra alkalmilag választ adunk.

Ha valaki segítségért vagy munkájáért jutalmul pénzt kap, miért hívják azt borraivalonak? (Kérdezi B. J.)

A borraivalo eredete arra a szép magyar szó-kásra vezethető vissza, hogy az emberek egymás egészségére ittak. Egyes vidékeken meg ma is szokas, hogy amikor a pénzt átadják, azt mondják, no igyek egyet az egészségemre. Innen terjedt el a borraivalo szó. Nem borter-melő országokban hasonló célból kapott pénzt másképpen nevezik. Így Olaszországban makarónira valónak és Kinában rizsre valónak.

Tekintettel a cserkészek józan felfogására, helyesebb volna, ha a cserkészek a borraivalo szót nem használnák. A Cserkészparkban pl. amikor a szállítóknak, munkásoknak, stb. pénzt adunk, azt szoktuk mondani: Vegyen valamit az otthoniaknak.

Mi a ficamodás és mi a rándulás? (Kérdezi H. A. Bp.)

Ficamodásnak nevezzük, ha két csontvég tartósan elhagyja egymást, rándulásnak pedig, ha a csontok elhagyják ugyan egymást, azonban eredeti helyzetükbe azonnal visszatérnek.

Ficamodásnál az illető megfelelő testrészét használni nem tudja és nem hogy könnyebben mozog, mint pl. a törősnél, hanem állásából nem mozdítható és szaknyelven ezt „rugalmatlan rögzített” szavakkal jelzik.

Ha a vállizületemet kifecamítom, akkor a vállizületem fáj, karomat mozgatni nem tudom, furcsa helyzetben áll, s ha más próbálja mozgatni, változott helyzetébe mint a rugó mindig visszaugrik. Ha csupán megrándítottam, akkor fáj, megdagad, de úgy magam mint más mozgatni tudja.

Köteles-e az arra jogosult a próba és különpróbaelvényt hordani?

Igen, mai felfogás szerint köteles.

Szabad-e cserkészházban kettesben mozgó-táborra menni? (Kérdezi „Steyr”.)

Lapodban írod, hogy arról van szó, hogy B. E. III. évf. tanítóképzős barátoddal kerékpáros túrára szeretnétek menni. Időtartam 34 nap, menet távolság 1044 km, célja tanulmány. Ezen alkalommal igénybe szeretnétek venni a cserkészcsoapatok, ill. táborok vendégszeretétét. Így óhajtanátok megkönnyíteni a már úgyis elég drága tanulmányút költségeit. Egyben azt is bejelentetted, hogy ez alkalommal a cserkészenruhát óhajtod használni, mivel ilyen alkalommal ez a legpraktikusabb. Barátod nem cserkész, ő civilben jönne, de ő is elfogadná a cserkészszeretet megnyilvánulását, amely abban fog megnyilatkozni, hogy egyes csapatok befogadják. Ez persze nem akar koldulás lenni vagy kihasználás. Most azután azt kérdezed, hogy szükséges-e ehhez a Szövetség engedélye, vagy valamely igazolvány, mert nem szeretnétek, ha útközben kellemetlenségtek támadna.

Tudatlanságotok kétségkívül kellemetlenségbe sodort volna, mert:

1. cserkészházát csak csapatkeretben vagy parancsnoki engedéllyel lehet viselni, nem pedig akkor, ha az ember azt praktikusnak tartja;

2. cserkészcsoapatok óvakodnak az olyan

Morzsányi Cserkész- és egyéb sportermek
Jelvények
Tiszteletdíjak
BUDAPEST, IV.,
ESKÜ-ÚT 5. SZ.
Cserkészeknek tiszszázalék árendemény.

A HUSVÉTI ÖRSVEZETŐI TÁBOR VEZETŐI ÉS RÉSZTVEVŐI.

Táborparancsnok: Dr. Sztrilich Pál orsz. vezetőtsz. helyettes.
Altáborparancsnokok: Kolozsváry Béla 15. Jachan Géza 550.
Zana István 15.

Tábortitkár: dr. Gundrum Kázmér 2.

Rajparancsnokok: dr. Kaesina István 908. Fleischl Gyula 7.
Halácsy Endre 317. Balla Dezső 10. Benke Ferenc 321. Tóth
Ferenc 82. Ritzmann Jenő 301. Bartalits Endre 15. Hebelt Sán-
dor 33. Cunic Andor 304. Lengyel Endre 15. Kiss János 7. Föld-
már György 7.

Műszaki biztos: Zolnay Ferenc 100/ö.

G. H. vezető: Windhaber Alajos 3.

Akadémia sátor rendező: Nichter János 5.

Forgószinpad rendező: Pinezich Jenő 64.

Könyvtáros: dr. Dénes Tibor 7.

Műszaki biztos helyettes: Baross József 7.

Egészségügyi biztos: Eszes Ferenc 100/ö.

Házi örsvezetők: Boda András 5. Bohn Antal 552. Bruzer Jó-
zsef 314. Halpern Róbert 15. Márkus József 15. Parragh Dezső
15. Zobel András 5. Lehmann László 854. Rózsa Sándor 298.
Honnes László 854. Babik János 174. Vékony Mihály 92. Thaly
Kálmán 916. Bruhács Ferenc 10. Esztó Miklós 64. Kemény Ist-
ván 140. Schmik Károly 14. Major Károly 264. Nyitrai Lajos 216.
Tichy Ferenc 14. Szeeskay Dezső 71. Dezső Lóránt 216. Haran-
gozó József 857. Lika Géza 85. Lenkey Gyula 35. Schierl Rudolf 7.
Veöreös Imre 35. Schmidt Lajos 10. Siptér László 10. Ujlaky
Tamás 26. Réczey Jenő 2. Szőke Gyula 64. Csaplak Andor 183.
Pipcsák Béla 176. Lózsok József 14. Nagy Lajos 98. Bogár
László 92. Erődi-Harrach Vilmos 25. Drexler Vilmos 183. Földes
Guidó 18. Szécsi Ferenc 3. Klínkovics Lajos 552. Citronyi László
44. Tóth Lajos 206. Balázsfalvi Kis Ferenc 15. Tóbiás Lóránd
552. Szarvas Béla 314. Kiss Tivadar 14. Bánfi Zoltán 199. Ördög
István 82. Balanyi Pál 112. Gramantik Gyula 183. Kerekes Lajos
10. Karkis János 7. Popják György 92. Donyán Jenő 82. Oláh
Ferenc 187. Lehocky Károly 82. Michel Zoltán 199. Hatházi La-
jos 85. Tanos János 314. Molnár István 64. Makk Ferenc 85.

Fölkl József 96. Koronczay László 29. Ugry István 117. Farkas
József 15. Horváth László 169. Juhász Károly 913. Korbély
Rezső 14. Guttber Béla 85. Szenczy Vilmos 31. Benda Kálmán
15. Gyüre László 85. Vas József 39.

Létszám.

A tábor teljes létszáma 520 volt.

A résztvevő cserkészek (430 fő) a következő csapatokból ke-
rültek ki: 2, 3, 4, 5, 7, 10, 14, 15, 16, 18, 24, 25, 26, 35, 38, 39,
42, 44, 53, 54, 56, 64, 70, 71, 72, 74, 77, 79, 80, 82, 85, 88, 92,
93, 95, 96, 97, 99, 112, 117, 118, 119, 126, 127, 139, 140, 144,
145, 146, 152, 154, 157, 158, 159, 160, 162, 163, 169, 171, 172,
174, 176, 177, 178, 182, 183, 184, 187, 191, 192, 195, 196, 199,
203, 206, 207, 208, 209, 216, 221, 223, 225, 227, 242, 250, 251,
254, 259, 261, 262, 264, 278, 283, 288, 290, 292, 294, 296, 297, 298,
301, 304, 308, 314, 317, 321, 345, 364, 366, 371, 402, 407, 450,
451, 460, 464, 466, 475, 550, 551, 552, 553, 556, 560, 570, 575, 577,
582, 584, 586, 651, 657, 658, 665, 673, 750, 768, 801, 803, 808, 811,
815, 852, 853, 854, 856, 857, 861, 874, 903, 905, 910, 911, 912,
913, 916, 921, Üllői r. k. és ref. egyház.

Tehát összesen 159 különböző csapat cserkészei jöttek itt
össze az ország minden részéből éspedig a következő 67 város-
ból, községből (a budapesti csapatok összesen 100 résztvevővel
szerepeltek): Budapest, Pécs, Esztergom, Győr, Székesfehérvár,
Gödöllő, Kőszeg, Celldömölk, Magyaróvár, Zalaegerszeg, Nagy-
kanizsa, Keszthely, Szeged, Nyiregyháza, Makó, Csongrád, Kis-
pest, Csepel, Kecskemét, Gyöngyös, Hódmezővásárhely, Jász-
apáti, Veszprém, Mezőkövesd, Debrecen, Rákoscaba, Cegléd,
Sátoraljaújhely, Tata, Eger, Baja, Pápa, Püspökladány, Karcag,
Kiskunfélegyháza, Nagykanizsa, Békéscsaba, Vác, Orosháza, Szol-
nok, Kisújszállás, Szombathely, Nagykőrös, Kiskőrös, Rákos-
palota, Pécsbányatelep, Vasasbányatelep, Aszód, Jászberény,
Sopron, Isaszeg, Siófok, Szentes, Szarvas, Csurgó, Kaposvár,
Dombóvár, Diósgyőr, Felsőgyöd, Nagytétény, Csepel, Kalocsa,
Pestújhely, Abony, Újpest, Rákosliget, Jászárokszállás.

SZENT LÁSZLÓ fertőtlenítő mosdószappan

megóv
minden
fertőzéstől!

Gyártja a
**Kolozsvári (Heinrich J.)
szappangyár rt.
Budapest.**

Bőr- és hajápolásra a 30 éves világhírű
kolozsvári gyógyszappanok
használata felülmúlhatatlan!

Ügyeljünk a
kolozsvári

**HEINRICH J.
névre.**